Ազգ
Azg
armenian daily
8 ՅՈՒՆԻՍ 1996, ՇԱԲԱԹ # 105 (1111)

Չեչեն զինյալները վերագրավել են Շալին

7 ՅՈՒՆԻՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Չնայած հրադադարի համաձայնության եւ գերիների փոխանակման ջանքերին, ուրբաթ օրը Չեչնիայում շարունակվել են ռազմական գործողությունները: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը հաղորդել է, որ չեչեն զինյալներն ընթացող մեքենաներից կրակ են բացել Գրոզնիի բնակելի շենքերի վրա: Դաշնային ուժերը զննակործության են ենթարկվել Չեչնիայի տարբեր հատվածներում, վիրավորվել է 7 զինվոր: Անկախ աղբյուրներն այս լուրերը չեն հաստատել: Հաղորդվել է նաեւ, որ ուրբաթ օրը հարձակման է ենթարկվել Չեչնիայի Ռուսաստանի կողմից հովանավորվող ռազմահետախուզական վարչությունը: Հակամարտ կողմերը համաձայնության են եկել վերսկսել բանակցությունները կիրակի օրը եւ մի քանի տասնյակ ռուս գերիների փոխանակել մի քանի չեչենների հետ:

Միաժամանակ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը հաղորդում է, որ 50 չեչեն զինյալներ վերագրավել են Շալին: Չեչնիայում ռուսական ուժերի հրամանատար Վյաչեսլավ Տիխոմիրովն ասել է, որ 2 զոմարտակ է ուղարկել քաղաքը ազատագրելու համար: Նա չի ասել, թե ինչպես են գրավել քաղաքը:

ԱՅՑ

Գարեգին Ա վեհափառը ժամանեց Ժնեւ

Ինչպես արդեն տեղեկացրել էինք, հունիսի 6-ին Փարիզի վրայով Ժնեւ ժամանեց Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ն՝ բողոքական եկեղեցու պաշտոնական հրավերով: Վեհափառ Հայրապետին ուղեկցում էին. Արեւմտյան Եվրոպայի կաթողիկոսական նվիրակ եւ Փարիզի հայոց առաջնորդ Գյուտ արք. Նագգաշյանը, Արմավիրի թեմի առաջնորդ Սաղիկ եպս. Արիստակեսյանը, Վիգեն եպս. Այգազյանը, զավազանակիր Արտակ աբեղա Տիգրանյանը եւ այլ հոգեւորականներ:

Ինչպես հաղորդում է «Ժամանակ» օրաթերթը, Վեհափառ Հայրապետը դիմավորման արարողությունից հետո հավկիթ ելույթ է ունեցել եւ ողջունելով բողոքական եկեղեցու բարձրաստիճան ներկայացուցիչներին՝ հանձին դոկտ. Ծայնֆերի, սեր ու միասնություն է ցանկացել տեղի հայ գաղութի ներկայացուցիչներին: Մինչեւ հունիսի 12-ը Փարիզ մեկնելը, Վեհափառը երեկ այցելեց Լոզան եւ բողոքական եկեղեցու հետ միջեկեղեցական շփումների ավարտից հետո, «Հրաժեշտի» արարողությամբ պետք է պաշտոնապես մուտք գործի Ս. Յակոբ եկեղեցի, իսկ կիրակի օրը պետք է պատարագ մատուցի նույն եկեղեցու մեջ:

Երեւանը կմտնի՞ աշխարհի լավագույն մայրաքաղաքների շարքը

Լրագրով խաղախաղիս Աշոտ Միրզոյանի պաշտոնավարության 100 օրը

Երեկ իր առաջին ասուլիսը տվեց Երեւանի քաղաքապետ-մարզպետ Աշոտ Միրզոյանը: Այն հարմարեցված էր քաղաքապետի պաշտոնավարության 100-րդ օրվան եւ, ինչպես հայտնեց քաղաքապետարանի մամլո քարտուղար Սուրեն Վարդանյանը, նպատակ ուներ ավելի մոտիկից ներկայացնել քաղաքապետարանի ծեւավորման, աշխատանքները եւ առաջիկա ծրագրերը: Ասուլիսի ընթացքում, որ ավելի ճիշտ կլիներ ճեպազրույց անվանել, քանզի, խուսափելով բառահեղեղից (որ հաճախ, ինչպես հայտնի է, ծառայում է լրագրողներին ցնցակարգվածի ենթարկելու եւ իրերի իրական վիճակը քողարկելու համար), պրն Միրզոյանը ողջունեց լրագրողներին եւ համառոտ ներկայացրեց ասելիքը, որ հանգում էր հետեւյալին: Քաղաքապետարանի գոյության 100 օրվա ընթացքում ծեւավորված քաղաքապետարանը չի ունեցել նախատիպ եւ իրավաքաղաքական-օրենսդրական, կադրային առումով երկաղգործողի իրավահաջորդը չէ: Համակարգի բաժիններում ընդգրկված են փորձառու եւ ունակ մարդիկ, հիմնականում նախկին քաղգործկոմի աշխատակիցներ: Անելիքները շատ են եւ լայնածավալ բոլոր ոլորտներում (բարեկարգում,

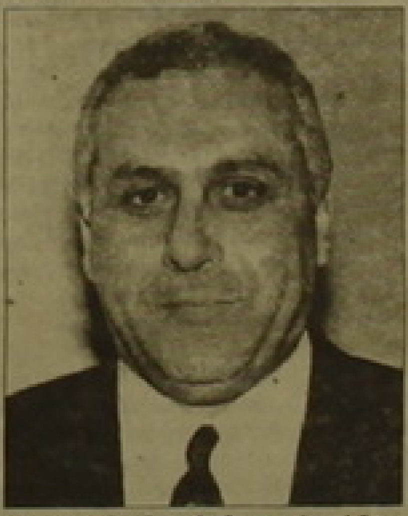

աղբահանում, ճանապարհաշինություն եւ այլն): Կառավարությունը սատարում է քաղաքապետարանի ծրագրերին, սակայն դրանց արդյունավետության կարեւորագույն նախապայմանը երեւանցիների աջակցությունն ու շահագրգիռ մասնակցությունն է: Քաղաքապետը հույս հայտնեց, որ Երեւանը «կխաղի աշխարհի լավագույն մայրաքաղաքների շարքում»:

Տես # էջ 8

Ընդունելություն թագուհու ծննդյան օրվա առթիվ

Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան տրն Դեյվիդ Միլլերի եւ տիկնոջ հրավերով երեկ երեկոյան «Արմենիա» հյուրանոցի մեծ դահլիճում կայացավ ընդունելություն: Նախարարների, պետական եւ կուսակցական գործիչների, մտավորականության, դիվանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչների, լրագրողների եւ ֆինանսատնտեսական ոլորտի պատասխանատուների ներկայությամբ հանդես եկավ դեսպանը: Հայերեն լեզվով արտասանված ողջույնի խոսքերից հետո նա խոսեց Հայաստան-Բրիտանիա, հայ եւ բրիտանացի ժողովուրդների բարեկամական հարաբերությունների մասին եւ ավելացրեց, որ թագուհու ծննդյան օրվան՝ Մեծ Բրիտանիայում ազգային տոնին նվիրված ներկա ընդունելությունը ծրագրված էր կազմակերպել Չարենցի փողոցում վերանորոգվող դեսպանատան շենքում, ինչը շինարարական աշխատանքների չավարտվելու պատճառով կարելի չեղավ իրականացնել, սակայն վստահություն հայտնեց, որ այսուհետեւ նման հանդիպումները կկայանան այնտեղ: Այնուհետեւ նա առաջարկեց խմել ՀՀ հանրապետության նախագահի եւ Նորին գերազանցություն թագուհու կենաց: Տրվեց գողտրիկ համերգ՝ պատանեկան երգչախմբի եւ քառյակի կատարմամբ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ճշմարտութիւնները ինչպէս որ են

Ստեփանակերտ-Երեւան-Լոս Անջելես քելեմարաթոնին առթիւ

ԵՐՈՒԱՆԴ ԱԶԱՏԵԱՆ

Աննախընթաց եւ հոգեպարար երեւոյթ է հաստատել, որ սփիւռքահայութիւնը մէկ օրուան մէջ կարենայ գոյացնել աւելի քան 11 միլիոն դոլար «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին համար: Խօսքը մայիս 27-ին կայացած Լոս Անջելես-Երեւան-Ստեփանակերտ թելեթոնի մասին է, որուն նպատակն էր օժանդակել Հայաստանին եւ Արցախին եւ մանաւանդ բարեկարգել Արցախը Հայաստանին կապող ճանապարհը, որ կենսական մը սլացուած է Արցախին:

Երեւոյթը բացառիկ էր եւ անձնական գնահատանքի արժանի: Արդարեւ, սփիւռքահայութիւնը երբեք չէր կարողացած այսպիսի, արագութեամբ եւ ծաւալով համագանակութեան ձեռնարկել: Հայաստանի նոր խորհրդականութիւնն է, որ յաջողեցաւ սփիւռքին ներշնչել այդպիսի համախմբուածութեամբ հանգանակութիւններ յաջողցնել: Նախապէս այսպիսի արագութեամբ եւ ծաւալով հանգանակութիւն մը կարելի եղաւ իրականացնել միայն, երբ նախանցեալ ծննդ անհրաժեշտ եղաւ 21 միլիոն դոլար գոյացնել Հայաստանի բնակչութեան ջեռուցման համար: Երկու դարագային ալ նշանակալից եղաւ Քըրք Քըրքորեանի Լինսի հիմնարկութեան առատաձեռն մասնակցութիւնը՝ առաջին դարագային հանգանակուած խոշոր գումարին դիմաց յատկացնելով երկու դոլար, իսկ թելեթոնի պարագային՝ կրկնապատկելով հանգանակուածը:

Այսպիսի տարողութեամբ հանգանակութիւն մը կը զարմացնէ բոլոր, որովհետեւ սփիւռքը իր սեփական կարիքներուն համար իսկ այդպիսի հասարակաց ճիգի մը չի ձեռնարկեր: Միայն Հայաստանի ազդակն է, որ համահայկական բնոյթ կու տայ նախաձեռնութեան ու կը ծառայէ անոր տարողութիւնը: Այս հանգանակութիւնը կը յիշեցնէ նաեւ 1945-ական թուականներու ներգաղթի նպաստ կազմակերպուած հանգանակութիւնները, որոնց ընթացքին սփիւռքահայութիւնը ընծայեց իր առաւելագոյն կարելին:

Թելեթոնի ընթացքին բազմաթիւ ականաւոր դէմքեր ելոյթ ունեցան կոչ ուղղելով սփիւռքի հայութեան ազգասիրութեան կամ ի յառաջագունէ գնահատելով անոր առատաձեռնութեան ոգին:

Տես # էջ 3

Մոսկվա. Հայ նախարարների հանդիպում համայնքի հետ

Երեկ Մոսկվայում Հայաստանի դեսպանությունում տեղի ունեցավ Հայաստանի պաշտպանության, ներքին գործերի եւ ազգային անվտանգության նախարարների հանդիպումը հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Ըստ մեզ հասած հավաստի տեղեկությունների, անկաշկանդ մթնոլորտում անցկացված հանդիպման ընթացքում քննարկվել է Ռուսաստանի առաջիկա նախագահական ընտրություններում հայ համայնքի ցուցաբերելիք դիրքորոշման հարցը:

Էրբաքանը կկազմի Թուրքիայի նոր կառավարություն

ԱՆԿԱՐԱ, 7 ՅՈՒՆԻՍ ՆՏ-AFP: Ուրբաթ օրը Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը Բարօրություն իսլամամետ կուսակցության ղեկավար Նեջմեթթին Էրբաքանին խնդրել է կազմել երկրի նոր կառավարություն: Այդ որոշումը նա կայացրել է ելնելով նրանից, որ Բարօրությունը ամենախոշոր կուսակցությունն է երկրի խորհրդարանում (նրան պատկանում է 550 տեղերից 158-ը): Նոր կառավարություն կազմելու անհրաժեշտությունը ծագել է այն բանից հետո, երբ նախորդին վարչապետ Մեսութ Յըլմազը հայտարարել է իր հրաժարականի մասին: Նույն օրը նախկին վարչապետ Թանսու Չիլլերը առաջարկել է իր ղեկավարությամբ ստեղծել նոր՝ չորս կուսակցությունից բաղկացած կոալիցիա, որը չի ընդգրկի երկրի հիմնական ընդդիմադիր Բարօրություն կուսակցությանը:

Ժոսպենը Շիրակին մեղադրում է կաշառակերության մեջ

ՓԱՐԻԶ, 7 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՏ-AFP: Ընդդիմադիր սոցիալիստական կուսակցության ղեկավար Լիոնել Ժոսպենը մեղադրել է նախագահ Ժակ Շիրակին այն բանում, որ վերջինս, Փարիզի քաղաքապետը լինելու իր 18 տարիների ընթացքում գլխավորել է «ընդհանրացված կաշառակերության» համակարգը: Ժոսպենը ասել է, որ կառավարությունը փորձում է քողարկել փոխհատուցման համակարգին վերաբերող սկանդալը, որը օգուտ էր բերել Շիրակի ենթադրյալ «Միություն հանուն հանրապետության» կուսակցությանը: Հինգշաբթի օրը Ֆրանսիայի արեւմուտքում գտնվող Նանթ քաղաքում ընտրական ժողովի ժամանակ խոսելով, Ժոսպենը գրոհել է Շիրակի, վարչապետ Ալան Ժյուպեի եւ արդարադատության նախարար Ժակ Տուբոնի վրա՝ առանց տալու վերջիններիս անունները:

Ռաֆսանջանի. ԱՄՆ-ի էմբարգոն Իրանի դեմ ձախողվել է

ԹԵՀՐԱՆ, 7 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՏ-DPA: Իրանի նախագահ Աքբար Հաշեմի Ռաֆսանջանին ուրբաթ օրը ասել է, որ ԱՄՆ-ի կողմից Իրանի վրա դրված առեւտրական էմբարգոն ձախողվել է, հայտնել է նորությունների ԻՌՆԱ գործակալությունը: Ուրբաթ օրը դիմելով Թեհրանի համալսարանի տարածքում աղոթողներին, նախագահը ասել է, որ այսօր Իրանը ծեռք է բերել արժանապատվություն, հարգանք եւ ուժ, մինչդեռ ԱՄՆ-ն սորացել եւ խայտառակվել է: Ռաֆսանջանին ասել է, որ մեկ տարի առաջ Քլինտոնը հայտարարել էր Իրանի վրա ԱՄՆ-ի դրած առեւտրական էմբարգոյի մասին, կարծելով, որ կարող է ստիպել Իրանին անձնատուր լինել կամ ընդունել պարտությունը: «Մենք այնպիսի պայմաններում չենք գտնվում, որ ԱՄՆ-ի կամ որեւէ այլ երկրի դրած սանկցիաները կարող են նշանակալի հարված հասցնել մեզ», ավելացրել է նա:

ԱՏՈՄԱԿԱՅԱՆՆԵՐ

Կընդօրինակվի՞ ՀԱԷԿ-ի վերագործարկման փորձը

ՆՈՐ-ԵՎԱՆ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ավարտվեց Մեծամորի ատոմակայանի տնօրեն Սուրեն Ազատյանի Մոսկվա, Մինսկ եւ Նովոսիբիրսկ կատարած աշխատանքային այցելությունը: Վերադառնալուց հետո, Արմենպրեսի թղթակցի հետ ունեցած զրույցի ժամանակ, նա նշեց, որ Ռուսաստանի մայրաքաղաք կատարած գործուղման գլխավոր նպատակն էր ատոմակայանի ռեակտորի լիցքավորման համար վառելանյութի առաքումների հարցի լուծումը: Քննարկվել եւ ընդունելի են համարվել իր առաջարկած վառելանյութի պայմանների վճարումների սխեմաները: Վճարումը կկատարի միջնորդ ֆիրման, որը ատոմակայանի ծառայությունները կստանա իր համար ցանկալի դեպքերով: Քննարկվել են նաեւ ռուսական նյութեր վարկի ցամաքեցման ժամկետները: Մինսկում Ս. Ազատյանը մասնակցել է ԱՊՀ վեց երկրներից ժամանած չափազանց ներկայացուցիչների եւ փորձագետների խորհրդակցությանը, որը քննարկում էր ատոմային էներգիայի խաղաղ օգտագործման նպատակով համագործակցության ծրագրի, միջուկային կայանների անվտանգության բարձրացման նախագիծը նախատեսված 9 տարվա համար: Մասնակիցները լսեցին Հայաստանի ներկայացուցչի զեկուցումը, միակարծիք էին այն բանում, որ անհրաժեշտ է օգտագործել ատոմակայանի վերագործարկման Հայաստանում կուտակված եզակի փորձը: Իսկ Նովոսիբիրսկի միջազգային խորհրդաժողովում Եվրասիայի մասնակիցները եւ ԱՊՀ մի շարք երկրների մասնագետները քննարկեցին միջուկային նյութերի հետ վարվելու տեխնիկայում, պահպանում, օգտագործում եւ այլն անվտանգության երաշխիքների հարցերը: Ինչպես նշեց Ս. Ազատյանը, բրիտանացի, ֆրանսիացի եւ այլ երկրների նրա գործընկերները ոչ միայն երկրում չեն կռում մեր ատոմակայանի առկայությունը, այլեւ համոզված են, որ նրա վերագործարկումը սկսելու համար արդյունքներին:

Տեսակէտը չենք կիսում

«Ազգի» Յունիսի 6-ի համարում Արթուր Հովհաննիսյանի «Բաց նամակ ՀՅԴ Հայաստանի պատգամաւորական մասնագիտական Լեւոն Մկրտչյանին» վերնագրով հոդվածում արտահայտված որոշ մտքեր, մասնավորապես ՀՀ իր խմբակցության չեզոքության՝ Ղարաբաղի ասելիք մասին, բացարձակ կարծես չեն ներկայացնում մեր թերթի տեսակետը: Ասել թե ինչու այդ հոդվածի վերնագրի ընդհանուր վերաստորյան դրել էինք «Տեսակետներ» բաժնում, որը, ըստ երեւույթին, բավարար չէր համոզելու, որ այս դարագային թերթը չի կիսում նման տեսակետ, մասնավորապես որ այն չի համապատասխանում իրականությանը: Ըստ երեւույթին, բացի «Տեսակետներ» վերտառությունից, անհրաժեշտ էր նաեւ առանձին խմբագրական հիշեցում: «ԱԶԳ»

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԳՅՈՒՄՐԻ

«Շիրակ» օդանավակայանում բացվեց միջազգային սրահ

ԱԺ փոխխոսնակի գնահատմամբ այն եվրոպական սպասարկման օազիս է

Երեկ Գյումրիի «Շիրակ» օդանավակայանում հանդիսավորությամբ բացվեց նոր վերանորոգված և ժամանակակից սարքավորումներով կահավորված միջազգային սպասարկման սրահը, որի հին շենքի ընդամենը 1/4 մասն է կազմում, և ինչպես նշեց քաղաքացիական ավիացիայի վարչության պետ Շահեն Պետրոսյանը, մի քանի հարյուր հազար դոլար է արժեցել: Հիմնական շինարարությունը կատարվել է տեղի ուժերով և օդանավակայանի փոխտնօրենի ասելով, տևել է 9 ամիս: Շահեն Պետրոսյանը նշեց, թե իր մակարդակով այս սրահը չի զիջում միջազգային մակարդակին, իսկ օդանավակայանի տնօրեն Համբարձում Ղուկասյանի ասելով, ունի առաջին կարգի սարքեր, բոլոր տիպի ինքնաթիռներ ընդունելու և կարող է սպասարկել Իլ-76 ինքնաթիռներ: Օդանավակայանն այսօր ունի ընդամենը ТУ134 երկու ինքնաթիռ:

Մեկ օրում Գյումրիի օդանավակայանը ժամում կարող է սպասարկել 300 ուղևորի, այն դեպքում, երբ «Զվարթնոցում» 1 ժամում սպասարկում են 2000 ուղևորի: Օդանավակայանից իրականացվում չվերթներ են կատարվում Կրասնոդար, Սամարա, Օդեսա, Սանկտ Պետերբուրգ, Ռոստով, Մոսկվա, Մինվոդի, Սոչի և շուտով նաև Վորոնեժ քաղաքներ: Չվերթերը իրականացնում են «Հայկական ավիաուղիները» և ռուսաստանյան մի քանի ավիաընկերություններ: Ի դեպ, այստեղ էլ ավիատոմսերի գները չեն տարբերվում Երևանից կատարվող թռիչքների գներից:

Միջազգային սրահից օգտվող մի քանի ուղևորների հետ ունեցած զրույցից պարզեցինք, որ մեծ տարբերություն կա սպասարկման որակում, չկա նախկին քաշքշուկը և 1-2 ժամի ընթացքում ուղևորը անցնում է բոլոր ստուգման կետերով: Սակայն Շահեն Պետրոսյանը դիմելով մամուլին, սահմանապահ և այլ գերատեսչությունների ներկայացուցիչներին, կոչ արեց, որ նրանք աջակցեն ուղևորին և նրան որպես պոտենցիալ հաճախորդ չդիտարկեն: «Բարքային անհեթեթները պետք է ետևից վերացնել», ասաց նա և լրագրողներին խնդրեց հսկողություն սահմանել և խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում՝ ահազանգել: Շիրակի մարզպետ Արտաշես Գեղամյանն իր հերթին նշեց, թե այս օդանավակայանի դերը պայմանավորված է ոչ միայն Հայաստանի հյուսիսային շրջանները սպասարկող տարածաշրջանային նշանակությամբ, այլև տնտեսական ու քաղաքական նշանակությամբ: Նրա ասելով, «Շիրակ» օդանավակայանը հետագայում նույնպես պետք է մրցակցի «Զվարթնոցի» հետ: Գրեթե նույն կարծիքին էր նաև ԱԺ փոխխոսնակ Արա Սահակյանը, ըստ որի Հայաստանում տարիների ընթացքում պետք է ձևավորվեն գրեթե հավասար հնարավորություններ ունեցող 10 մարզային կենտրոններ, որոնք ինչ-որ ձևով կմրցակցեն Երևանի հետ: Հետևաբար, այն, որ քաղաքացիական ավիացիան այս շրջանում եվրոպական սպասարկման օազիս է ստեղծում, ըստ փոխխոսնակի կարևոր է: Ի դեպ, Արա Սահակյանը հայտնեց նաև, թե ներկայումս ունենալով հայկական ավիացիայի հաջողությունները անվտանգության և սպասարկման ոլորտում, այս տարեվերջին Հայաստանը կմտնի քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության մեջ: Իսկ Շահեն Պետրոսյանի ասելով, այսօր Հայաստանի համար կարևոր են Երևանի «Զվարթնոցը», Գյումրիի «Շիրակը», Ստեփանավանի, Սիսիանի և Կապանի օդանավակայանները, ինչպես նաև Մեղրու ռեզերվային օդանավակայանը: Առհասարակ, ըստ նրա, հանրապետության բոլոր կարևոր շրջաններն ունենալու են օդային կապը արտաքին աշխարհի հետ:

ՏԱԹՈՒՐ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

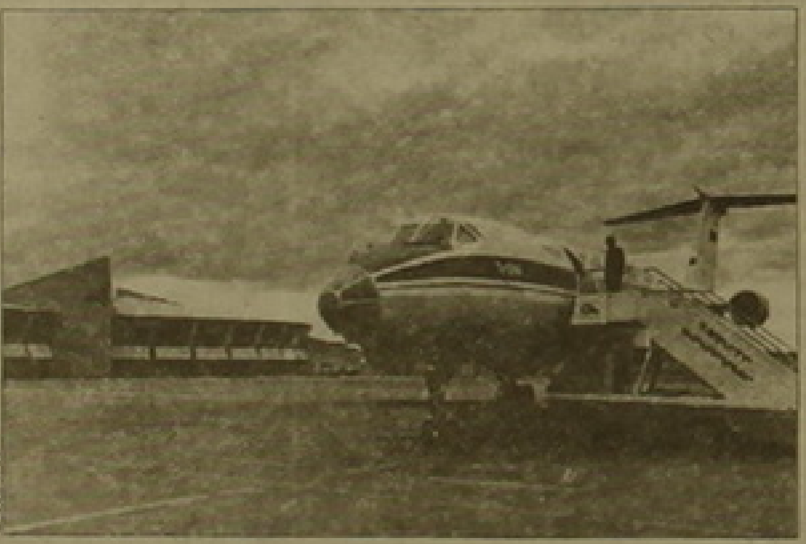

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Թբիլիսի. Սևծովյան երկրների առողջապահության հանձնախմբի անդրանիկ հանդիպումը

Երեկ Հայաստան վերադարձավ ՀՀ առողջապահության նախարարության պատվիրակությունը, որ մասնակցում էր հունիսի 4-5-ը Թբիլիսիում կայացած Սևծովյան երկրների տնտեսական համագործակցության (ՍԾՏՀ) առողջապահության հանձնախմբի առաջին նիստին: ՍԾՏՀ-ն հաջողություններ է արձանագրել այնպիսի բնագավառներում, ինչպիսիք են՝ կապը, տրանսպորտը, էներգետիկան և այլն: Առողջապահության հանձնախմբի ստեղծումը վաղուցվա կոչի առաջարկն էր, որն էլ հանդես եկավ նախորդ կլոր դեպում: Մասնակցում էին տարածաշրջանի 11 երկրներ ՌԴ, Ուկրաինա, Մոլդովա, Հայաստան, Վրաստան, Ադրբեջան, Ալբանիա, Բուլղարիա, Ռումինիա, Հունաստան, Թուրքիա և Իտալիայի դիտորդի կարգավիճակով: Խորհրդակցությունների ընթացքում ուրվագծվեցին համագործակցության բնագավառները: Խնդիրները բազմաթիվ էին, բնապահպանական, սանիտարահիգիենիկ հարցերից մինչև անհամաչափ սերունդներ: Երկրներից յուրաքանչյուրում գործում են առողջապահական տարբեր համակարգեր, բայց այդ տարբեր են բուժսպասարկման վճարման ձևերը: Բայց երկրների մասնավորապես անհանգստացնում էր այն հարցը, թե գործակից երկրներում ինչպես են լուծվելու այնտեղ ժամանակավորապես բնակվող իրենց քաղաքացիների բուժսպասարկման խնդիրները: Առաջարկվեց մշտապես միմյանց տեղյակ պահել նորերին անցուդարձին, համախմբել հրավիրել մասնագետների հանդիպումներ: Վրացական կողմը կրկին առաջինը հանդես եկավ հրավերի առաջարկով. 1997 թ. կանցկացվի դրական վիրաբուժության միջազգային սիմպոզիում:

Հայկական պատվիրակությունը ներկայացված էր բավականին բարձր վարկանիշով և ամենապործուն խմբերից էր: Նա ներկայացել էր բազմաթիվ ծրագրերով, սակայն այս փուլում նոյասակահարմար գտնվեց տեղեկատվության փոխանակել յուրաքանչյուր երկրում առողջապահության զանազան խնդիրների վերաբերյալ՝ համակարգի իրավիճակի, արդյունավետական բժշկության դրվածքի, ֆինանսավորման խնդիրների, գիտահետազոտական աշխատանքների և այլն: Առաջարկություններ եղան, որ առաջիկա ամիսներին երկրները բոլոր փաստաթղթերը և տեղեկությունները կենտրոնացնեն Ստամբուլում գտնվող ՍԾՏՀ կենտրոնական քարտուղարությունում, որտեղից և դրանք կհամակարգվեն: Հաջորդ հանդիպումը կկայանա 1997 թ. փետրվար-մարտ ամիսներին: «Առողջապահության ասպարեզում համագործակցությունը, կարծում եմ, շատ արդյունավետ կլինի», հայտնեց պատվիրակության անդամ, ՀՀ առողջապահության նախարարության արտասահմանյան երկրների հետ կապերի բաժնի տնօրեն Ա. Տեր-Գրիգորյանը: Երբ ներկայացվեն լուրջ ծրագրեր, ՍԾՏՀ քարտուղարությունը հնարավորություն կգտնի դրանց ֆինանսավորման համար: Հունաստանի Սալոնիկ քաղաքում գործող ՍԾՏՀ բանկից զատ քարտուղարությունը հնարավորություն ունի դիմելու մի շարք այլ կազմակերպությունների, ինչպիսիք են Համաշխարհային բանկը, Եվրամիությունը և այլն:

Հանձնախմբի նիստի ընթացքում կազմվեց ընդհանուր փաստաթուղթ, որը կներկայացվի աշնանը Մոսկվայում կայանալիք ՍԾՏՀ վեհաժողովին: Ի դեպ, համագործակցության շրջանակներում աշնանը Հայաստանում կկայանա ՆԳ նախարարների հանդիպում:

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ՆԵՐՔԱՂԱՔԱՅԻՆ

«Աշխարհին նայենք կանանց աչքերով»

Կանանց համապետական համաժողովը հունիսի 27-28-ին

«Պեկինյան միջազգային կոնֆերանսի և ոչ կառավարական կանանց կազմակերպությունների ֆորումի երաշխավորություններն ու Հայաստանի կանանց հիմնահարցերը» թեմայով կանանց համապետական համաժողովը տեղի կունենա հունիսի 27-28-ին, ՀՀ Ազգային ակադեմիայի մեծ դահլիճում: Համաժողովի նպատակներին ու օրակարգային հարցերին ծանոթանալու նպատակով երեկ հրավիրված մամուլի ասուլիսում Կանանց համապետական խորհրդի նախագահ Նորա Հակոբյանը հայտնեց, որ համաժողովի հիմնական զեկուցման թեմաները կառուցվել են պեկինյան համաժողովի 12 օրակարգային հարցերի հիման վրա: Դրանց գումարվել են եւս երեք զուտ ազգային հարցեր՝ սահմանամերձ շրջանների կանանց վիճակը, աղետի գոտու հիմնահարցերը, գյուղի կանանց վիճակը: Տիկին Հակոբյանը տեղեկացրեց, որ ԼՂՀ-ն իր համաձայնությունն է տվել համաժողովում ներկայացնելու նաեւ Արցախի կանանց խնդիրները: Օրերս կճշտվի զեկուցողը:

Համաժողովի մասնակիցների թիվը չի անցնի 500-ից, որից 50-ը պետական պաշտոնյաները կլինեն, 45-ը՝ միջազգային կազմակերպությունների եւ Հայաստանում հավատարմագրված դեսպանությունների ներկայացուցիչները: Կանանց բոլոր ոչ կառավարական կազմակերպությունները համաժողովին կմասնակցեն երեք հոգանոց կազմով: Համաժողովը կընթանա «Աշխարհին նայենք կանանց աչքերով» պեկինյան համաժողովի կարգախոսով:

Համաժողովի մասնակիցներին քննարկման կներկայացվի «Ֆորում» ծրագրի կազմկոմիտեի պատրաստած եզրափակիչ փաստաթղթի նախագիծը: «Անհրաժեշտ է ստեղծել մի փաստաթուղթ, որը կարողանանք ներկայացնել իշխանության բոլոր ճյուղերին», հայտնեց տիկին Հակոբյանը:

Համաժողովին մասնակցելու են հրավիրվել հանրապետության նախագահը եւ ԱԺ նախագահը:

Ա. Պ.

ԴԱՏ

Ամբաստանյալները չեն պաշտպանում դեկլարատիվ հայտարարությունները

Ամբաստանյալ Աշոտ Ավետիսյանը «Վահան Հովհաննիսյանի եւ այլոց» գործով դատավարության երեկվա նիստում հայտնեց, թե ինքը ցանկանում էր իշխանությունների փոփոխություն, բայց ոչ հեղաշրջման ճանապարհով, այլ ցույցերի, ինչպես արվեց 1988 թ.-ին: Ամբաստանյալը հաստատեց փաստաբան Հովհաննես Ասրյանի հարցումը, որ 88-ին ինքը, Վազգեն Սարգսյանը, Աշոտ Ղուլյանը եւ Հակոբ Բաղդանյանը միասին են փորձարկել լազերային զենքը, սակայն ոչինչ չի ստացվել: Հարցումների ավարտին փաստաբան Տ. Զանոյանը ամբաստանյալին զգացնել տվեց, որ նրա, ամեն ինչից հրաժարվելու գիծը իրեն դուր չի գալիս, դրանով ամբաստանյալը դժվարացնում է պաշտպանության ճիշտ կազմակերպումը: Ա. Ավետիսյանի՝ «ես այնուամենայնիվ ինչ-որ մեղք ունեմ» արտահայտությունը հիշեցնելով, փաստաբանը ցանկացավ պարզել, թե ո՞րն է համարում իր մեղքը: Պատասխան կրկին չստացավ:

Վահան Հովհաննիսյանը վերլուծեց Ա. Ավետիսյանի ողջ գրած դիրքորոշումը եւ մեղադրեց դատավորին, որ նա նախաքննական մարմնի աշխատաոճին հետեւելով, հոսորեն տրված իր հարցերով այնպիսի տպավորություն ստեղծեց, որ Ա. Ավետիսյանի նախաքննական բոլոր ցուցմունքները կեղծ են եւ ճիշտը դատարանում ասվածն է: Կամ էլ՝ բոլորը կեղծիք են: Դրանով դատավորը խուսափեց նրա ցուցմունքներում եղած էական հակասությունները պարզաբանելուց, կամ, ինչպես նախորդ օրն էր անել՝ թացն ու չորը իրարից զատելուց: Վ. Հովհաննիսյանը կարծում էր, որ ցուցմունքներում ճշմարիտ բաներ կան եւ նախաքննությունը հետաքրքիր զարգացում է ունեցել: Մասնավորապես Ա. Ավետիսյանի առաջին նախաքննական ցուցմունքներում իր անունը չկա, սակայն խոսվում է ինչ-որ «դիցաբանական» Վահանի, Մուշեղի եւ այլոց մասին՝ հեղաշրջումը կազմակերպողի դերը հերթով վերագրելով նրանց: Դատավորն էլ վկայեց, որ գործում նշված Վահանը ինքը չէ: Սակայն դեպքերի հետագա զարգացմամբ հեղաշրջման որոշակի ծրագրով մեջտեղ է գալիս ամբաստանյալ Սաշա Խաչատրյանը, ապա ՀՅԴ-ի կապավոր Վարդան Մանուկյանի դերն է աճում: Դեկավարի հարցում պտտվում են մի շարք կուսակցությունների շուրջ, սակայն հենց հերթը Դաշնակցությանն է հասնում, գտնում են փնտրված Վահանին: Նա իր տարակուսանքը հայտնեց, թե ինչու չեն պարզաբանվում՝ ովքե՞ր են այդ Վահանն ու Մուշեղը, որոնք այս գործով նույնիսկ վկա չեն անցնում:

Ա. Ավետիսյանի ցուցմունքներից հետո նախագահողը քննարկման դրեց նրա վերաբերյալ ներկայացված երկու միջնորդությունները՝ պարզաբանել ֆիզիկական ու հոգեբանական ի՞նչ բռնությունների է ենթարկվել ամբաստանյալը եւ՝ նա ԱԱՆ-ի գործակա՞լ է: Վերջին միջնորդության հեղինակը՝ Վոլյա Հախվերդյանը, հանեց իր միջնորդությունը, ենթադրելով, որ ճիշտ պատասխան չի տրվի հարցին: Նույն տեսակետով փաստաբանները չպաշտպանեցին Ա. Ավետիսյանի պաշտպանի ներկայացրած առաջին միջնորդությունը, սակայն դատախազ Ա. Խալաթյանը եւ դատական կոլեգիան որոշեցին բավարարել միջնորդությունը, որի վերաբերյալ ընդունվեց 4 կետից կազմված որոշում: Միջնորդությունը ջերմեռանդ պաշտպանել են գրեթե բոլոր ամբաստանյալները, սակայն դատարանից խնդրելով, որ այն դեկլարատիվ բնույթ չկրի:

Ա. Պ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Լույս է տեսնում շաբաթը 5 անգամ
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ընթերցողների կարծիքները Ժ. ՈՍԻՍ. ԴԻԼԱՆԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային սարքավորումը
«Ազգ» թերթի
Թերթը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Սփյուռք

Սկիզբը էջ 1

Առանց քերգնահատելու կատարուած ճիգը, կ՚արժէ անկէ խորունկ քննութեան առնել երեւոյթը ու կատարել կարգ մը լուրջ խորհրդածութիւններ:

Ամերիկայի մէջ տարբեր փոխառամասնութիւններ-եւ մասնաւորաբար իրեայ համայնքը-բազմաթասին գումար ոլիսի հանգանակէր, երբ իր նախահայրերու հայրենիքէն նման կոչ մը ստանար: Ոմանք ոլիսի խորհին, թէ այս մարզին մէջ կատարելութիւնը եւ իրօք, շատ մեծ է սփիւռքի կառողականութիւնը քան ինչ որ կը դրսեւորուի այս հանգանակութիւններուն ընթացքին: Օրինակ, տանալ պահուն միայն Յկարիայի երեք փոքր գաղութներուն մէջ-Մայամի, Օհայա եւ Սենթ Փիթըրսբըրկ-երեք եկեղեցիներու շինարարութեան ծրագիրներ կը մշակուին, իւրաքանչիւրը միջին հաշուով երկու միլիոն դոլար արժողութեամբ. եւ այդ գաղութները համեմատաբար դիւրին կը գոյացնեն այդ գումարները իր տուրը վճարէ Հայաստանին եւ Արցախին եւ առյա անուցանէ յառակնութիւններ, այդ ալ որոշ սահմաններու մէջ:

Միւս կողմէ, կարելի՞ չէ գոհողութեան մասին ամէն ինչ բսած ըլլալ՝ առանց անդրադառնալու նաեւ ուրիշ երեւոյթի մը:

Բոլոր անոնք որ Հայաստան կ՚այցելեն, զարմանքով կը նկատեն շատերուն շքեղ ինքնաշարժներու, որոնք կը սուրան անտարբեր տեղի համատարած աղքատութեան: Հայաստանի

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Ճշմարտութիւնները ինչպէս որ են

Ստեփանակերտ-Երեւան-Լոս Անջելես բեւեռաթռիչին աղբիւ

ռեկի չէ մոցիլ խեսանեու հետ, սակայն, կարելի է դաժնել համեմատութիւնները:

Թելեթոնի նյութերուն մէջ ամէնէն ծանրակշիռը նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանի աճապարութիւնն էր: Ան, ինչպէս իր սովորութիւնն է, բառերը չծամծմեց եւ ոչ ալ ծեծեց դրսաւ իր խօսքը արտասանելու, այլ դարձեց մեծկաարաւանց ճշմարտութիւնը այնպէս ինչպէս որ է: Ան նախ յայտնեց, թէ Արցախ եւ Հայաստան հինգ հազար զոհեր տուած էին Արցախի ազատագրութեան դաշխարին, 15,000 ալ վիրաւորներ: Այս զոհողութեան դիմաց անհնան կը մնայ սփիւռքի արեան տուրք Արցախի ազատագրման: Հետեւաբար, արեան տուրք մը չէր որ կ՚ակնկալուէր սփիւռքի հայութենէն, այլ նիւթական զոհողութիւն: Նախագահը աւելցուց, թէ հայրենիքը միայն այսօր ոլէտք ունի այդ օժանդակութեան, որովհետեւ այսօր է որ Հայաստանը կ՚անցնի ճակատագրական հանգրուանէ մը. յանի մը տարիէն կրնանք այդ կարիքն ալ չունենալ: Եզրափակելով, նախագահը ըսաւ, թէ սփիւռքը իր կարողականութեան մէկ չնչին մասն է որ կը զոհէ իր հայրենիքին, եւ աւելցուց սփիւռքով կամ առանց սփիւռքի մենք դուրս ոլիսի գանք այս կացութենէն:

Այս արտայայտութիւնները, որոնք մօտաւորապէս արձանագրուեցան այստեղ, զուգէ կը վիրաւորեն կարգ մը սփիւռքահայերու փափուկ զգացումները, սակայն, ինչպէս ֆրանսացի կ՚ըսեն, չկայ բան մը որ աւելի վիրաւորէ քան նոյնինքն ճշմարտութիւնը: Եփէտ է թէ եկեղեցիները շատ անհրաժեշտ են, բայց միշտ ալ կարելի է կառուցել զանոնք, սակայն, անկախ հայրենիքի մը բախտը միայն երկու անգամ վիճակուեցաւ մեր ազգին վերջին մէկ դարուն ընթացքին: Հարցը այն չէ, թէ եկեղեցի՞ ոլէտք է կառուցանենք, թէ՞ հայրենիք, այլ այն, թէ երկուքն ալ կարելի է միեւնոյն ատեն կառուցանել, առանց կենսական բան մը դադրեցնելու սփիւռքի կեանքէն:

Հետեւաբար այսօր ոլիսի առողջանք մեծ մտածել ու մեծ գործել, համոզուելով թէ սփիւռքի առանցքական կարիքներուն եւ թէ ալ հայրենիքի եւ Արցախի նոր կարիքներուն: Մանաւանդ որ սփիւռքահայութիւնը-մանաւանդ իր որոշ հատուածներով-որոշ յառակնութիւններ ունի հայրենիքին ուղղութիւն թելադրելու. այդ յառակնութիւնները ունենալու առաջին պայմանն է հասարակաշրջութիւն մը ստեղծելու իր յառակնութեանց ու պարտաւորութեանց միջեւ կամ իր ակնկալութեանց ու տալիքին միջեւ:

Հինգ տարին բաւարար եղաւ ցոյց տալու, թէ Հայաստանի ճակատագիրը-անոր ֆաղաքական ուղղութիւնը-հայաստանցի հայն է որ ոլիսի տնօրինէ: Ան այդ իրաւունքը վաստակած է իր զոհողութեան գինով: Սփիւռքը, լաւագոյն դարագայոյն, կրնայ դառնալ կցորդը հայրենիքի ֆաղաքականութեան: Եփէտ չէ որ սփիւռքը աղաւաղաւականացայ, աղաւաղաւականացուած սփիւռք մը չի կրնար օգտակար ըլլալ Հայաստանին, անոր արտաքին ֆաղաքականութեան արժեւորման:

Առաջին «հերթին» կարեւոր է որ ցեղային կառոյցին յեղաշրջումը առաջ բերուի նաեւ մեծահարուստներու դասակարգ մը, որ կ՚ապրի շռայլութեան մէջ, չյանելու համար յետութեան: Այդ դասակարգը եւս, բաւարար չափով չի բերեր իր մասնակցութեան բաժինը հայրենիքի կարիքներուն. այդ դասակարգը կարծէք բան կ՚ուզէ, որ երկրաշարժի խաղարանին ու տնտեսական տագնապին դարմանը ոլէտք է գայ սփիւռքէն կամ օտար ոլետութիւններէն: Եւ իրօք, ինչպէս կարելի է բացատրել այն երեւոյթը, որ այս վերջին թելեթոնին առաջին հանգրուանը սկսած Երեւանի եւ Ստեփանակերտի մէջ եւ հանգանակուած գումարը հազիւ միայն մօտաւորապէս 60.000 դոլարի, այդ ալ փոխաբար՝ աղքատ դասակարգի լումաներով, մինչդեռ այդ շքեղ ինքնաշարժներէն միայն մէկ-երկու հատը անկէ կ՚արժէ 60,000 դոլարէն:

Մեղադրանքները կ՚ուղղուին քիչ մը ամէն ուղղութեամբ, որովհետեւ ամէն տեղ ալ գոյութիւն ունին անտարբերներ եւ եսասէրներ, ինչպէս գոյութիւն ունին արտացա եւ իրաւ հայեր:

Հայրենիքով հոյարտանալը եւ հայրենիքէն օգտուիլը անոյայման գին մը ունին. նախ ոլիսի վճարենք այդ գինը՝ նոյնիսկ եթէ անմիջական օգտուողները մենք չըլլանք, որովհետեւ հայրենիքը դաժնական հանգրուանի մը առջեւ կը գտնուի. գիտակցութիւն կամ փափկանկատութիւն խաղալու ժամանակը չէ. ոլէտք է բանալ ճշմարտութիւնները ինչպէս որ են եւ... գործել:

Պերճոյթ

ԱՄՆ ԿՈՆԳՐԵՍ

Ներկայացուցիչների պալատը հայանպաստ որոշումներ է ընդունում

Եթե Թուրքիան շարունակի Հայաստանի շրջափակումը, ԱՄՆ-ից տնտեսական օգնություն չի ստանա

«Ազգի» ընթերցողներն արդեն տեղյակ են, որ ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատը որոշում է ընդունել արգելել նախագահ Քլինթոնին Թուրքիային տնտեսական օգնություն ուղարկել, քանի դեռ Թուրքիան շրջափակում է Հայաստան տանող մարդասիրական օգնության ուղիները: Ահա թե ինչ մանրամասներ են հաղորդել այդ կապակցությամբ «Ազատություն» ռադիոկայանի աշխատակիցներ Հրայր Թամրազյանն ու Մարտո Սողոմոնյանը:

Չորեքշաբթի օրը Միացյալ Նահանգների Ներկայացուցիչների պալատը 301 կողմ, 118 դեմ ձայների հարաբերակցությամբ ուժեղացրել է «Մարդասիրական օժանդակության միջանցքի» օրինագիծը, զրկելով նախագահ Քլինթոնին աոկախման իրավունքից: Կոնգրեսի այս նոր վերամշակումը վերաբերում է միայն Թուրքիային հատկացվող տնտեսական օժանդակությանը, այսինքն՝ դա նշանակում է, որ նախագահ Քլինթոնը չի կարող անտեսել օրենքը Թուրքիային հատկացվող տնտեսական օժանդակության մասով, սակայն կարող է անտեսել այդ երկրին հատկացվող ռազմական եւ մարդասիրական օժանդակության մասով: Լրամշակումը ուժի մեջ կմտնի հաջորդ ֆինանսական տարում՝ 1996 թ. հոկտեմբերի 1-ից: Այսուհետ, եթե Թուրքիան շարունակի Հայաստանի շրջափակումը, Միացյալ Նահանգներից տնտեսական օժանդակություն չի ստանա, իսկ եթե բացի իր սահմանները Հայաստանի առջեւ, կստանա ընդամենը 22 միլիոն դոլլար՝ Քլինթոնի պահանջած 60 միլիոնի փոխարեն: Ներկայացուցիչների պալատի օտարերկրյա գործառնությունների հանձնախումբը հաստատել էր 25 միլիոն դոլլարի օգնություն, սակայն չորեքշաբթի օրը կոնգրեսականները որոշեցին եւս 3 միլիոն դոլլարով կրճատել այդ գումարը, նշելով, թե Թուրքիան կարող է այդ տարբերությունները ստանալ միայն այն դեպքում, երբ ճանաչի հայերի ցեղասպանության փաստը: Այս վերջին լրամշակումը հաստատվեց 268 կողմ, 153 դեմ ձայների հարաբերակցությամբ: Ներկայացուցիչների պալատը հաստատեց նաեւ Լեռնային Ղարաբաղին ուղղակի ամերիկյան օժանդակություն հատկացնելու վերաբերյալ լրամշակումը: Նշենք նաեւ, որ Թուրքիային հատկացվող օժանդակության վրա դրված սահմանափակումներն այդքանով չավարտվեցին: Ներկայացուցիչների պալատում ընդունված օրինագիծը արգելեց նոր ռազմական սարքավորումներ վաճառել Թուրքիային, իսկ 148 միլիոն դոլլարի ռազմական վարկը, որը հատկացվեց այդ երկրին, կարող է օգտագործվել ամերիկյան արտադրության ռազմական տեխնիկան նորոգելու նպատակով միայն: Կոնգրեսական այս նախաձեռնությունները հնարավոր են դարձել ամերիկահայ կազմակերպությունների ջանքերի շնորհիվ: Հայկական կազմակերպությունները կարողացան կանխել նաեւ նախկին Խորհրդային Միության հանրապետություններին հատկացվող օժանդակության կրճատումը: Նախատեսվել էր այդ օժանդակությունը կրճատել 40 միլիոն դոլլարով, սակայն առաջարկը չանցավ: «Ազատություն» ռադիոկայանի հայկական ծառայությանը տված հարցազրույցում Ամերիկայի հայկական համագումարի գործադիր տնօրեն Ռոս Վարդյանն ասել է. «Քննարկումներում Կոնգրեսի 15 անդամներ ելույթ են ունեցել Հայաստանի օգտին, դեմ է խոսել միայն մեկը: Այս հարաբերակցությունը վկայում է այն մասին, թե ինչպիսի աջակցություն է կարողացել ապահովել ԱՄՆ-ի Կոնգրեսում ամերիկահայ համայնքը: Կարեւոր էր նաեւ քննարկման առարկան: Բոլորն էին ընդունում, որ Թուրքիան Միացյալ Նահանգների կարեւոր դաշնակիցն է: Դա չէր խնդիրը: Խնդիրն այն էր, թե արդյոք Թուրքիայի վարքագիծը պե՞տք է քննարկվի Կոնգրեսի կողմից, թե ոչ: Ահա այդ հարցում բոլորը համաձայն էին: Այս իմաստով Թուրքիայի բարեկամները Կոնգրեսում դժվար վիճակում հայտնվեցին: Նրանք չէին կարող իրենց հակաճառությունները հիմնել այն փաստարկի վրա, թե Թուրքիան կարեւոր դաշնակից է, քանի որ բոլորն էին համաձայն այդ հարցում: Ի վերջո, Կոնգրեսում Թուրքիայի բարեկամները հասկացան, որ չեն կարող քվեներ ստանալ այդ փաստարկի հիման վրա: Նրանք գիտակցեցին, որ Թուրքիայի վարքագիծը պետք է գնահատվի միջազգային չափանիշներով»: Ռոս Վարդյանը պատմել է նաեւ, որ Թուրքիային վերաբերող բոլոր լրամշակումները ընդդիմախոսներ ունեին: Լրամշակումներին դեմ էին Քլինթոնի վարչակազմը, նավթային ընկերությունները եւ Թուրքիայի կոնգրեսական բարեկամները:

«Դա մրցություն էր, կազմակերպված համայնքային արշավի եւ Վաշինգտոնի գրասենյակների միջեւ: Բայց մենք ավելի մեծ եռանդով աշխատեցինք եւ հայերի ձայնը հասավ բոլոր կոնգրեսականներին», - պատմել է ԱՀՀ-ի գործադիր տնօրեն Ռոս Վարդյանը:

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Սերբ ստոմատոլոգները Վանաձորում

Հունիսի 6-ին Վանաձորում էին պաշտոնական հրավերով Հայաստանում գտնվող Սերբիայի պատվիրակները՝ Բելգրադի բժշկական համալսարանի ստոմատոլոգիայի ֆակուլտետի դեկան պրոֆեսոր Դրագան Բելոիցան, պրոֆեսորներ Օբրադ Զելիչը եւ Բրանիսլավ Դիմիտրեւիչը: Հյուրերին ուղեկցում էին Հայաստանի գլխավոր ստոմատոլոգ Լեւոն Գրիգորյանը, պրոֆ. Սարգիս Անանյանը եւ ուրիշներ: Մարզպետարանում կայացավ խորհրդակցություն, որի ժամանակ ներկայացվեց մարզում ատամնաբուժության վիճակը, դրա հետ կապված բոլոր հիմնահարցերը: Խոսվեց հայ եւ սերբ բժիշկների համագործակցության մասին, որը հետագայում ավելի գործնական բնույթ կստանա: Կոնգրես Լոռվա մարզին կցուցաբերվի զգալի աջակցություն: Այնուհետեւ տեղի ունեցավ գիտագործնական կոնֆերանս, որին մասնակցեցին մարզի բոլոր ստոմատոլոգները: Օրվա երկրորդ կեսին քաղաքի ստոմատոլոգիական կլինիկայում հյուրերը ընդունեցին հիվանդների:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

Սյունյաց մարզ. Կենարար ջուրը կհասնի Ռինդ գյուղի դատապակած այգիներին

Լոսգրոդ բարեկամս, Հայ օգնության ֆոնդի աշխատակից Գեւորգ Նազարյանը, հունիսի 6-ին կազմակերպել էր ստեղծագործական մի փոքրիկ խմբի այցելություն Սյունիքի մարզ: Առավոտյան 9-ին արդեն Նորավանքի տարածքում էինք, հանդարտ, ծանրաբարո հոսող Արփայի կամրջի վրա, որ մեզ սպասում էր հաճելի անակնկալ՝ հանդիպում Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցու Սյունյաց թեմի առաջնորդ Հոգե. Տ. Աբրահամ վարդապետ Մկրտչյանի եւ ՀՕՖ-ի զարգացման ծրագրերի փոխտնօրեն Տիգրան Ջուլֆայանի հետ: Աբրահամ վրդ. հայր սուրբը, մարզի բնակչության բազմաթիվ սոցիալական կարիքները հոգալու նախաձեռնությունների երեսպանն, եսանդուն հոգեւորական, իր իսկ նախաձեռնությամբ է հիմք դրել ՀՕՖ-ի հայաստանյան գրասենյակի հետ գործարար համագործակցությանը, ինչը խոստանում է արդյունավետ լինել: Նրա առաջարկությամբ բարեգործական այս կազմակերպության իր բարերարությունների դաշտի մեջ է առել նաեւ Սյունյաց մարզը, եւ առաջին խոշոր ծրագիրը, որի իրականացման ականատեսը դարձանք, Ռինդ գյուղի դատապակած այգիներին յոռոգման ջուր հասցնելու աշխատանքներն էին:

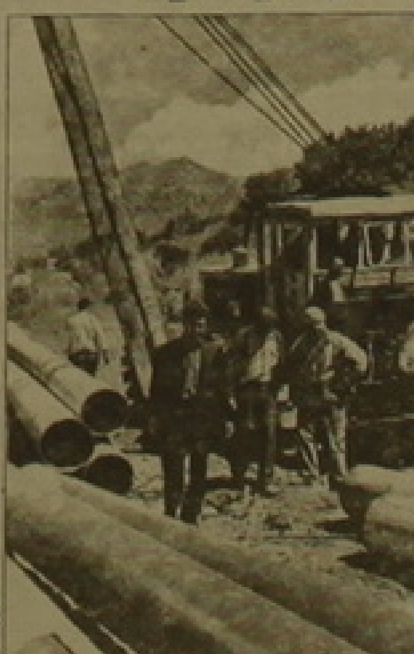

լու շնորհակալ գործն է: Արփայի լեռնային վարար վտակի, Գնիշիկի կամ Նորավանքի գետակի (Երկուսանուն էլ հայտնի է) պարզորոշացման ջրերը 14 կմ անց հոսելու խողովակաշարով Արփայի բարձրադիր ձախ ափից անց են կտրվում այս ափի՝ Կափանասարի բարձունք: Հայր սուրբի եւ Տիգրան Ջուլֆայանի ուղեկցությամբ, ոտքով ու մեքենայով, զառիթափ ծորով ու անտառաշատ վերածվող, շիկացած հողերով շրջեցինք ջրատարի ողջ երկարությամբ: Աշխատանքն սկսվել է երկու ամիս առաջ, արդեն կառուցվել է ջրատարի ավելի քան 7 կմ-ը, եւ այն հասել է Արփայի կամրջին: Խողովակաշարի հզորությունը 200 լ/վրկ է, ջրի ճնշումը 30 մթնոլորտային միավորից ավելի: Իսկ դա նշանակում է, որ Ռինդ գյուղի 1600 բնակիչներին, նրանց դատապակած այգիներին ոռոգման ջուրը հասնելու է ինքնահոսով, առանց ջրհան կայանի կամ էլեկտրաէներգիայի ծախսի: Այս պահը հատկապես ուզում եմ ընդգծել, որովհետեւ ջրատարի վրա արեւմտացից մինչեւ մայրամուտ անձնվիրաբար աշխատող բազմաթիվ գյուղացիների հետ զրուցելիս, որոնցից 10-ը հենց Ռինդից են, պարզվեց մի տխուր իրողություն. գյուղի այգիները չորանում են, իսկ մարդիկ հնարավորություն չունեն ջուր վերցնելու Արփայից, որը հոսում է մոտակայքով անցնող այդ ջրատարի պատճառով: Ինչո՞ւ: «Որովհետեւ ջրհան կայանի միջոցով սաստիկ ջրի վարձն այնքան մեծ է, մեկ անգամ ջրելու համար այնքան գումար ոլիտի տաս, որ ամբողջ տարավելիք բերքից եկամուտ այդքան չի կազմի»: Բայց չէ՞ որ այգին, բանջարանոցը ոչ թե մեկ, այլ բազմաթիվ անգամներ ոլիտի ջրել: Հիմա պատկերացրեք, թե ինչքան մեծ ջրատարի կառուցումն ինչպիսի մեծ խանդավառություն է առաջացրել ժամանակավորապես ջրաշինարար բանվոր դարձած այդ նույն գյուղացիների մոտ: Շատորդ են, շատ են շատորդ ջուր հասցնել Ռինդի բարձունքը: Հույս ունեն աշխատանքն ավարտել մինչեւ հուլիսի կեսերը: Դա երաշխավորված բերք է, դա ոչ միայն ապրուստ է, այլեւ առավելով առողջ երաշխիք գյուղացուն գյուղում պահելու, հայրենի հողին ծնկելու մեկընդմիշտ կապելու նախապայման: Հետեւաբար, սա ոչ միայն տնտեսական, այլեւ ազգային-պետական շատ լուրջ խնդրի լուծում է: Էլ չեմ ասում այն մասին, որ ջրատարի շինարարության մասնակցող գյուղացիներն ավելի մարդ, ջրաշինարարները, ՀՕՖ-ի այս հայրենանվեր ծրագրի իրականացման շնորհիվ առայժմ վեց են աշխատանքով, ստանում են մեր ժամանակների համար ոչ վատ վարձատրություն՝ 80-250 ԱՄՆ դոլարի չափով եւ շատ գոհ են նման գործից:

ԱՇՈՏ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Սփյուռք-Հայրենիք

ԳՐՈՂՆԵՐ

Վահե Օշականի մտավորականի ճանապարհը

Արդեն մոտ 2 ամիս է, որ Հայաստանում է գտնվում սփյուռքահայ գրող և իրավ մտավորական Վահե Օշականը: Երևանում թե Ստեփանակերտում նրա տարբեր հանդիպումների մասին մեր նախապես հրապարակված տեղեկատվություններն այսօր, իր մեկնելու առթիվ, եզրափակում ենք հետևյալ ընդարձակ հարցազրույցով, որի որոշ կետերին, հատկապես ինչ վերաբերում է ՀՅԴաշնակցության դերի մասին իր չափազանցված մտքերին, համաձայն չենք:

– Պարոն Օշական, հայտնի է, որ Դուք վաղուց եք ժամանակակից աշխարհում մտավորականության նախասահմանման խնդրով առհասարակ և ազգային հասարակական կյանքում մտավորականի դերակատարմամբ մտահոգված: Ինչպիսի՞ն է մտավորականի չիպարի ընկալումը, ըստ Ձեզ:

– Մտավորականի ինքնության և պատկանելիության հարցը առաջնային քննության նյութ է դառնում մեր ժամանակում: Հայ իրականության մեջ ավանդաբար մտավորական է նկատվում գլխավորապես ամեն մի գիր բանեցող, ճառախոս կամ հասարակական դեմք հանդիսացող անձ: Մտավորականը, մինչդեռ, կանն ինքն է, որ կարող է ունել իր անձիքը, և մասամբ այդ հարկադրյալ ազատ ընտրությունն է, որ խենթ արժանի է դարձնում մտավորականի դասավորմանը:

Ըստ իս, այս հարցը մեր հայ իրականության մեջ դեռ է յուրօրինակ ձևով ընդունենք, թե հայ մտավորականը տարբեր է այլ ազգի մտավորականներից: Եւ մեր ազգի մտածողն նույնպես տարբեր է: Համենայն դեպս, լինելով ինձ համար նույնիսկ արժեքի խնդիր է դառնում, չափազանց, քանի որ ես ավելի արժևորում եմ շնորհալի և ազգային դաստիարակության ստանձնող գրողին, քան նրան, ով տաղանդավոր է և, սակայն, հոգ չէ, թե ինչ մշակույթի, ինչ դասի է ծառայում: Անձամբ ես հարում եմ հանձնառու

դա հողի հարց չէ միայն, մտայնության, ոգու հարց է: Իմաստավորված, արժևորված ավանդույթներով է, որ դիմանում ենք, այլապես կանհետանանք, իսկ ավանդույթի պահապանները մտավորականներն են:

Գիտե՞ք հայի գաղտնիքը որն է՝ հարմարվելը, բայց չփոխվելը: Մենք հարմարվում ենք աշխարհին, բայց չենք փոխվում: Ի տարբերություն հրեա ժողովրդի, մենք չունենք, սակայն, ընդհանուր ժողովրդի «միաշիրք», չունենք նաև վերադարձ դեպի հող ընտրված ձգտումը: Հայը դառն է երկնում և տեղավորվում...

– Բայց այդ դեպքում հողի հարց կա. Անթեյի ու Հերկուլեսի հարց կա, բո հողից կտրվելով ուժազուրկ լինելու, ձուլվելով մեռնելու հարց

Գաղափար ու Գաղափարաբանություն տա մեզ: Հիմա այդ ուղղությամբ բան չեմ տեսնում...

– Որպես հանձնառու մտավորական, ի՞նչ առաքելությամբ եք այս անգամ ժամանել Հայրենիք:

– Մեր մշակույթը անկյունադարձի առջև է, մեր պատմությունն ասես նոր է սկսվում, հեղափոխական շարժումներն են ծավալվում մեր ժողովրդի մեջ: Եկել եմ և ջանում եմ մասնակից լինել Հայաստանի մտավորական կյանքին՝ ներկայացնելով Սփյուռքի, նաև հանձնառու դաշնակցական գրողի, սփյուռքահայ գրողի իմ տեսակետները: Սփյուռքյան միջոցներով եկա Երևան, սակայն օտարական հասնելուն պես պետությունն ինձ իր հյուրը նկատեց և մեծապես նպաստեց գործունեու-

նակցությունս. կամ, ազգային միության, ընդհանուր դասի գաղափար կա: Մայիսի 9-ին Շուշիի գրավման առթիվ գրված իմ մի հոդվածի գաղափարն այն էր, թե ՀՅԴ կայացրած որոշումներով Հայ Դատի անմիջական քայլն Արցախն է: Շուշին. Ակներևն այն ամրոցներն են, որ կոչտացրել են հայությանը, որոնց ընկնելու դեպքում կընկնի Հայաստանը, Հայաստանի հետ կկործանի Սփյուռքը: Ուրեմն, տրամաբանական է, որ Միացյալ Հայաստանի իրականացման առաջին քայլն արված է Շուշիի ազատագրմամբ:

Այս դեպքերի համար ունեմ մեջբերումի մասին մի պատմություն: Մի անգամ մեջբերումն ասում են, թե նրա սիրտը լեռան մյուս կողմն է:

մեկի մշակն է, որն անկախ իր մասնագիտությունից ուղղորդվում է հանրային օգտակարության որևէ դաշտ՝ քաղաքական, ընկերային, կրոնական կամ մի այլ ասպարեզում: Իրականության մեջ դժվար է մտավորականը սահմանել, որովհետև տարբեր են ընկալումները տարբեր երկրներում և դարաշրջաններում: Բայց մենք հայերս, մոտավորապես նույնն ենք աշխարհի չորս ծագերում ու հայերենով մենք մոտավորապես նույն իմաստն ենք արտահայտում ու իրար շատ լավ հասկանում: Ահա, ուրեմն, երեք սկզբունքներ, որոնք ընդհանուր կերպով բանաձևում են ժամանակակից մտավորականի չիպարը. ա) մտավորականն այն անձն է, որը հավատում է Գաղափարի ուժին իբրև Պատմության շարժիչ տարր և իր ողջ կարողությունը ծառայեցնում դրան, բ) առաջնահերթ պարտականությունն է հավատալ ճշմարտության ուղենիշը և արտահայտումը, այլ կերպ հանդիսանում է հասարակության և մշակույթի խիղճն ու ինքնաքննադատը, գ) մտավորականն ինքն է իր ազատ կամքով որոշում ազգային կամ միջազգային, քաղաքական կամ ապաքաղաքական, ավանդապահ կամ նորարար լինելու իր քայլը:

Այսօրվա հայ իրականության մեջ գոյություն ունեն Սփյուռքի և Հայաստանի երկու կարգի մտավորականներ: Մենք Սփյուռքում ապրում ենք բոլորովին այլ պայմաններում, և հայ գրողի գործն էապես մտավորականի բնույթ է ստանում, երբ ծառայում է ազգի շահին: Կան նաև գրողներ, որոնց համար հանրության կամ քաղաքական շարժմանն իրենց մասնակցությունը խնդիր չէ, զուտ մասնագիտական նպատակներ ունեն: Մերժելու չէ: Հայ ժողովուրդը, սակայն, Սփյուռքում դեկապիտացված է մի խմբի կողմից, որը պարտավորություններ ունի ազգային մշակույթի հանդեպ, ուստի և դրա բարոյական արժեք ունենա: Այստեղ է, որ մտավորականի երկու սահմանում կարող ենք տալ՝ հանձնառու և անհանձնառու մտավորական:

– Ի՞նչ կնշանակի հանձնառու կամ անհանձնառու մտավորական:

– Այս հանձնառու մտավորականն է, որ առհասարակ «հասարակության խղճմտանքը» նկատված է իրեն և իբրև այդպիսին անհատ ինքնադատն է հասարակության: Հանձնառու մտավորականը թե Սփյուռքում, թե Հայաստանում հանգեցնում է խղճմտանքի հարցին՝ դեպի որ գործել, առաջ կտարել է դեպք: Այս դարագլխում առաքը քաղաքական շարժմանը մասնակցելն է, որի միջոցով, գուցե, այդ խղճի հարցը կարող է լուծվել:

Անհանձնառու մտավորականը... Ես արտասահմանում եմ որևէ մեկին ընտրության պարտադրել: Մտավորա-

մտավորականի տիպին, մեր ազգային հիմնական գծին, որն է պատասխանատվությունը ազգի ապագայի հանդեպ:

– **Պուշկինն իր «Փոքրիկ ողբերգություններ» բանաստեղծությունում, անդրադառնալով Մոցարտ-Սալիերիի հակառակ թեմային, արտահայտում է հանճարեղության ու չարագործության անհամատեղելի լինելու միտքը: Ձեր հոդվածներից մեկում Դուք շոշափել եք մտավորականի ու նրա առօրյա արարքների կենսու հարցը: Մտավորականը և հանցանքի խնդիրը, մտավորականի և օրենքի, մտավորականի ու իշխանության փոխհարաբերությունները. ինչպե՞ս, ի՞նչ տեսանկյունից Դուք կմեկնեիք այս հարցերը:**

– Գրողի առօրյա արարքները կանդրադառնա՞ն իր գործի գեղարվեստական արժեքին: Հարց է... Ընդ համար կարծիքն այն է, թե ոչ, չեն անդրադառնա: Օրենքի ոտնահարումն, անշուշտ, դատելի է: Սոկրատեսը և Հյուգոն դատվեցին, որովհետև հանրային վտանգներ էին:

Եվ վայ նրան, ով բանի տեղ չի դնում ժողովրդի ցասումը, արհամարհում է ազգի խղճի ձայնը և արդարության իրավունքները: Վայ թե ում գինը կվճարվի, որովհետև ծրի բան չկա տիեզերքի մեջ: Ինչպես ասում է Դոստոևսկին՝ «ամեն ինչ արտոնված է» ու պետք է ավելացնենք «պայմանով, որ գինը վճարվի...»: Ո՞վ է որոշում այդ գինը: «Խիղճը» դեպի առեւ 19-րդ դարի ռուս փիլիսոփան: Այսօ՞ր... չգիտենք, պատասխանը չունենք:

– **Դառնանք Սփյուռք-Հայրենիք փոխհարաբերությունները կարգավորելու, հունավորելու ու կազմակերպելու հարցին:**

– Մեր դժբախտությունն այն է, որ երբ Հայրենիքը երկիր է, առյա Սփյուռքը ցրված, տարածված, արտակենտրոն իրականություն, որը չունի միասնական նպատակադրում և կառույց: Կցանկանայի, որ Հայաստանի և Սփյուռքի միջև երկուստեք մեծամասնություն սկիզբ առնելու, հարաբերության տրամադրություն լինի: Հարկ է ասել, որ Սփյուռք գալը ավելի կարևոր է Սփյուռքից Հայաստան այցելելը: Կարծում եմ, Սփյուռքը Հայաստանին շատ բան ունի փոխանցելու, արևմտահայ մշակույթի ոգին, հոգեբանությունը, գնահատումը բացահայտելու կարիքն ունի: Հայաստանի մտավորականությունն ունի Հայրենիքի վարկը պահելու, հայրենասիրության ոգին պահպանելու պարտավորություններ: Հայրենիքի գաղափարը, տեղականն անեղծ պիտի մնա հայության մեջ,

կա...

– Հայի շահը չի՞ պահանջում աշխարհի չորս կողմը Սփյուռք ունենալ:

– **Գուցե, բայց կազմակերպված Սփյուռքի պայմանով:**

– Ո՞վ պետք է կազմակերպի մեզ: Հույս ունեինք, որ Հայաստանի կառավարությունն այդ հոգսը կվերցնի մեր ուսերից: Ձեղավ: Ընդհակառակը, ավելի մեծացավ վիհը Սփյուռքի և Հայաստանի միջև: Հոգեփոխություն է պետք Հայաստանի կողմից, բայց ճիգ չեմ տեսնում: Այլ առիթով գրել եմ, որ Հայաստանի կառավարությունը պետք է Սփյուռքի հարցերով զբաղվող նախարարություն ունենա:

– **Հոգևոր Հայրենիքի գաղափարը չի՞ կարող դառնալ Հայաստան-Սփյուռք հարաբերությունների ընդհանուր մեկնակետը:**

– Սփյուռքում մենք կղզիանում ենք, կարող ենք բարգավաճել և իբրև մարդ, իբրև հայ հասնել էլ ավելի բարձր մակարդակի, սակայն շատ բան կախված է Հայաստանից և, կոպ, անուղղակի, հոգևոր հայրենիքի գաղափարից: Մենք ունենք հայ լինելու սահմանումը, բայց ի՞նչ ասել է հայ լինել 2000 թվականին: Հայաստանը պետք է Մեքքա դառնա,

թյունս դյուրացնելու: Խորապես երախտապարտ եմ:

Գրողների միությունն ինձ,* ի թիվս այլոց, նվաճակել է Ավագների խորհրդի անդամ. մեծ պարտականություն է և պետք ջանամ իմ ներդրումն անել: Երբ տարի առաջ լինելով Արցախում պահանջ՞ զգացի վերադառնալու... նուրբ, բարդ, հոգեբանական պահանջներ կան: Խղճի պարտք կա իմ կյանքում՝ թերավարտ դասերի հետ կապված, մի արարք, ակտ կատարելու պահանջ, որը ուխտավորի վիճակում է դնում ինձ՝ ուխտավորը գնում է մեղքը քավելու: Եվ, իհարկե, նաև՝ Դաշնակցության 25-րդ և 26-րդ Ընդհանուր ժողովների «Դեպի երկիր» մարտակոչը, որը շատ կարևոր մղիչ է ինձ համար:

Արցախի համալսարանում մեկուկես ամիս արևմտահայ, սփյուռքահայ, նաև անգլիական գրականություն դասավանդեցի երեք կուրսերի: Առաքելությունս հաջողված եմ համարում. ուսանողությանը ծանոթացրեցի սփյուռքյան մտայնությանը, հոգեբանությանը, բացատրեցի կուսակցության ՀՅԴ մասին է խոսքն, անշուշտ, կարևորությունը Սփյուռքի կյանքում, որովհետև գաղափար չունեին, թե ինչպես ենք մենք ոտքի վրա մնում: Խոստացա վերադառնալ երկու տարի անց: Պիտի փորձեմ ինձնից հետո ուղարկել ուրիշների՝ բարեկամներ Բեյրութից, ԱՄՆ-ից:

– **Ձեր տպավորությունները Հայաստանից և Արցախից:**

– Երևանը նախկինից արդիական գետ, եվրոպական շունչ կա հիմա, կանանց հագվածքները ավելի նրբաճաշակ է: Մի քիչ անտարբերություն կա, որ լավ բան է, ժամացույցի հարց մտած է, հայտնապես հայ ժողովուրդը պատմության մեջ է: 70 տարի լռությունից մեջ էինք, հիմա պատմության ժամացույցը սկսած է զարնել հայության համար, և ես կուզեմ, որ Սփյուռքն իր դերն ունենա: Երևանը նոր է, գեղեցիկ, ճաշակով, բայց նաև՝ ահավոր աղքատություն է, որը հակասում, հակադրվում է միմյանց: Շրջեցի Կոնդի թաղամասում՝ ահավոր ողբերգություն է, կենսամակարդակի ողբերգություն: Ակնհայտ է, որ մարդիկ անտեր ձգված են, իրենցով զբաղվող չկա: Թշվառություն կա, հասարակության ամեն խավերի մարդկանց հետ զրուցել եմ՝ դժգոհ են, դժգոհ ամենը...

Արցախում զգայական խանդավառություն, անկախության նվաճելու և պատմության մասնակից լինելու, ուժականության գեղեցիկ մթնոլորտ կա: Ժողովրդի մեջ ինք-

նելուն պես, սա սկսում է լեռը փորել: Ջարդանքին ու ծիծաղին պատասխանում է՝ կրնամ չհասնել սիրածիս, բայց գոնե այդ ճանապարհին կմեռնեմ: Մենք կամ մեր զավակները կարող ենք չհասնել, բայց գոնե Միացյալ Հայաստանի իդեալի ճանապարհին կապրենք:

Եղա զինվորների մեջ, ճակատում, որտեղից կարելի էր տեսնել և ձայնել թուրքերին: Ծանոթացա հեղափոխական ֆիդայիների, մասնավորապես՝ Աղաբանցի Պավլիկի հետ: Այցելեցի Մարտակերտ, Աղդամ, Հադրութ. մենք մեր ուժով ներկա ենք, ասում են, սրանք հայկական հողեր են, մեկ թիզ հող չենք տա...

– **Ինչպիսի՞ք են Ձեր ստեղծագործական ծրագրերն ու անելիքները:**

– Սիդնեյում լույս է տեսել «Համբույր» վերնագրով իմ մեկ հատորը. «Բագին» ամսագրում «Նոր արմատ» ընդարձակ բանաստեղծությունը Սփյուռքի կյանքից: Վերջին այցելությանս գրեցի մեծածավալ վեպ Ղարաբաղ, Հայաստան և Սփյուռք առանցքին շուրջ «Վերջին պատվար» անվամբ, որը լույս տեսավ Փարիզի «Յառաջում» իբրև թերթոն: Բեյրութում Վեհափառի նախաձեռնությամբ նախապատրաստվում է նոր գրքի տպագրություն: Հրատարակել եմ հորս՝ Հակոբ Օշականի «Կյանքիս պես» անտիպ վեպը, վերջապես Լոս Անջելեսում տպագրվել է «Հովհաննես» հինգհատորանոց մեծածավալ իմ վեպը: Ունեմ անտիպ գործեր՝ «Պատարագ ըստ Վահե Օշականի», որը հավանաբար կմնա անտիպ, քանզի խնդրահարույց գործ է... Թղթակցում եմ «Բագինին», «Դրոշակին», կան դեռ պատասխանատվություններ:

Ունեմ երկու որդի՝ Հայկը և Արամ: Կրտսերը՝ Արամը, որը համակարգչի մասնագետ է, ծրագրել էր ինձ հետ գալ Արցախ՝ Գանձասարին նվիրված համաստեղ աշխատանք պատրաստելու: Այդ խափանվեց նյութական պատճառներով: Հայկը Դեթրոյթի համալսարանում հասարակագիտության դասախոս է, ցանկանում է գալ այստեղ դասավանդելու: Տիկինս Միդլեսի հայկական ազգային վարժարանի տնօրինուհին է և այժմ Ֆրանսիայում մասնակցում է Սփյուռքի վարժարանների տնօրենների առաջին համաժողովին:

Ինչ վերաբերում է ինձ, մեկնելու եմ Բեյրութ, այնուհետև Փարիզ... Սփյուռքի մտավորականությունը պետք է շարժվի, բավարար չէ միայն գործարարների շարժումը, մերի առաջարկում երբևէ պետք է լինի, ինչպես ժամանակին անում էր Միքայել Նալբանդյանը... Կրնամ չհասնել սիրածիս, բայց այդ ճամփուն վրա կուզեմ մեռնիլ...

Զրույցը վարեց
ՍԱՄՎԵԼ ԽԱԼԱԹՅԱՆ

*Վահե Օշականի խոսքը ներկայացված է արևելահայերեն տարբերակով

digitised by A.R.A.R.@

միջազգային

Թվում էր, թե աշխարհի ամենից կայացած միջուկային անվտանգության խնդիրներին նվիրված «Մեծ յոթնյակի» մոսկովյան խորհրդաժողովը վերջնականապես լուծել էր Չեռնոբիլի ատոմակայանը մինչեւ 2000 թվականը փակելու խնդիրը. աշխարհի ամենաակտիվ ու ամենահարուստ երկրների ղեկավարները համաձայնվել էին որպես այդ ատոմակայանի փակման փոխհատուցում Ուկրաինային 3 միլիարդ դոլարից ավել գումար տրամադրել: Մինչ յոթնյակի» երկրների փորձագետների միջեւ Կիեւում կայացած վերջին բանակցությունները ձախողվել են: Բանակցությունների առարկան Ուկրաինայի էներգետիկայի վիճակն ու ՉԱԷԿ-ի փակման ու կոմպենսացնող էներգետիկ հզորություններ ստեղծելու համար անհրաժեշտ գումարների տրամադրումն էր: Կիեւը, ինչպես եւ առաջ էր, պնդում էր, որ գումարներն անհրաժեշտ է հենց այժմ տրամադրել, իսկ Արեւմուտքը հրաժարվում է. «Մեզ տեղեկացրին, որ վերակառուցման ու ֆում արդեն Ուկրաինայի խորհրդարանը դնել է քննարկի ՉԱԷԿ-ի շահագործման եւ հնարավոր փակման հարցերը: Նույն թվում Գերագույն խորհրդի որոշման էլ կգործի ուկրաինական կառավարությունը: Առայժմ Չեռնոբիլի ատոմակայանի փակման դաշտում Ուկրաինայի իշխանությունների եւ միջազգային կազմակերպությունների ու ՉԱԷԿ-ի փակումը ֆինանսավորելու պատրաստ արեւմտյան երկրների միջեւ էր գնում: Սակայն, երբ ՉԱԷԿ-ի փակման խնդրին Ուկրաինայի «ձախ» խորհրդարանն է անդրադարձել, այն կարող է վառ արտահայտված քաղաքական եւ սոցիալական բնույթ ստանալ:

ԱՏՈՄԱԿԱՅԱՆ

Ուկրաինան Չեռնոբիլը փակելու համար ավելի շատ է պահանջում... եւ կանխիկ

այդ, անգամ տարիս դեկտեմբեր ամսին Ուկրաինայի եւ «Մեծ յոթնյակի» կառավարությունների, ինչպես նաեւ Եվրամիության հանձնաժողովի միջեւ «Փոխհամաձայնության մասին» հուշագրում նշված էր, որ այդ նպատակի համար Ուկրաինային կտրամադրվի միայն 2 միլիարդ 307 միլիոն դոլար, սակայն Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման հայտարարեց, որ Ուկրաինայի ղեկավարությունը փոխել է կարծիքը եւ նորից, ինչպես եւ սակարկության սկզբում էր, Արեւմուտքից 4,5 միլիարդ դոլար է պահանջում: Ընդ որում նախագահ Կուչման հայտարարել է, որ Ուկրաինան ոչ միայն չի վերահաստատում Չեռնոբիլի ատոմակայանը մինչեւ 2000 թվականը փակելու իր պատրաստությունը, այլ նաեւ համաձայնության գալու դեպքում էլ փակման աշխատանքները չի սկսի մինչեւ որ լայնամասշտաբ օգնություն չստանա: Իսկ եթե օգնություն չլինի, երկրի էլեկտրաէներգիայի 5% արտադրող ՉԱԷԿ-ը կվերակառուցվի եւ կշարունակի աշխատել: Լեոնիդ Կուչմայի անհողդողդությունն արդարացվել էր նաեւ, քանի որ Չեռնոբիլի ատոմակայանի վթարից բացի արեւմտյան առաջնորդներն Ուկրաինայի հետ կապված շատ մեծ հույսեր ունեն եւ չեն ցանկանա, որ Կիեւը ստիպված լինի Մոսկվայի հետ նորից մերձենալ: Այնպես որ Մոսկվայի խորհրդաժողովում որոշվել էր, որ ՉԱԷԿ-ն այնուամենայնիվ կփակվի մինչեւ 2000 թվականը, փոխարենը, ինչպես արդեն ասվեց, Արեւմուտքն Ուկրաինային 3 միլիարդ դոլարից ավել գումար կտա: Սակայն, նույնիսկ աշխարհի ամենահարուստ երկրների ղեկավարների համար էլ խոստում տալն ավելի հեշտ է, քան կատարելը: Նրանք առատ կան, փողը չկան, իսկ գումարները դրամատներն են տրամադրում: Ուկրաինայի բնապահպանության եւ միջուկային անվտանգության նախարարության եւ «Մեծ

զարգացման եվրոպական դրամատներից այս տարի վարկ ստանալն անհնար է: Գումարներ ստանալու ընթացակարգն այնպիսին է, որ մենք ոչ միայն 97, այլ նաեւ 98 թվականին էլ թերեւս չկարողանանք վարկեր ստանալ: Մենք արդեն այդպիսի բացասական փորձ ունենք», հայտնել է Ուկրաինայի բնապահպանության եւ միջուկային անվտանգության նախարար Յուրի Կոստենկոն: Բացի այդ, Արեւմուտքն առաջարկել է որպես էներգիայի կոմպենսացնող հզորություններ 2 նոր բլոկներ կառուցել Խմելնիցկու եւ Ռովենսկայա ԱԷԿ-ներում: Այդ բլոկներում օգտագործվող ռեակտորներն առերես կտարբերվեն Չեռնոբիլի ռեակտորներից, սակայն ուկրաինական կողմը, հասկանալի պատճառով, ցանկանում է կառուցել ջերմային, այլ ոչ թե ատոմային բլոկներ: Ութ օր բանակցող կողմերը հույս են հայտնել հաջորդ անգամ համընկնել սկզբունքներին: Բանակցությունների ավարտից հետո Յուրի Կոստենկոն զգուշացրել է, որ Ուկրաինայի Գերագույն խորհուրդը կարող է որոշում ընդունել ՉԱԷԿ-ի շահագործման շարունակման մասին: Այս ամսվա ընթացքում Նոր սահմանադրության ընդունման կապակցությամբ Ուկրաինայի Գերագույն խորհուրդը հակամարտության մեջ է գտնվում այդ երկրի գործադիր իշխանության հետ եւ հնարավոր է, որ ցանկանալով հանդես գալ Ուկրաինայի քաղաքացիների սոցիալական շահերի պաշտպանի դերում, Գերագույն խորհուրդը դեմ լինի ՉԱԷԿ-ի փակմանը, քանի որ նրա փակման դեպքում ատոմակայանը շահագործող բազմահազարանոց անձնակազմի հետագա ճակատագիրն անորոշ կդառնա: Իսկ որպեսզի հիշեցնենք, թե ինչ հետեւանքների կարող է հանգեցնել ՉԱԷԿ-ի հետագա շահագործումը, մեջ բերենք Ուկրաինայի նախկին վարչապետ Եվգենի Մարչուկի ապրիլ ամսին Վիեննայում կայացած եւ Չեռնոբիլի աղետի 10-ամյակին նվիրված «Աղետի հետեւանքների արդյունքները» կոչվող կոնֆերանսից առաջ արված հետեւյալ խոսքերը. «Չեռնոբիլի աղետի հետեւանքով Ուկրաինայում 3 միլիոն 200 հազար մարդ, այսինքն երկրի բնակչության յուրաքանչյուր 16-րդն է տուժել: Տուժածներից 950 հազարը երեխաներ են: Ուկրաինայի առողջապահության նախարարության տվյալների համաձայն, վերջին 6 տարվա ընթացքում Չեռնոբիլի վթարի վերացման ու վերականգնման աշխատանքներին մասնակցած 6.200 մասնակցից եւ 2,5 հազար աղետի գոտուց տեղահանված քաղաքացի է զոհվել»:

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

«Մետաքսի՛ ճանապարհը» գործում է. Ուզբեկ-ռումին բանակցություններ

ԲՈՒԽԱՐԵՍՏ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Կենտրոնական Ասիան եւ Կովկասը Եվրոպայի հետ միացնող փոխադրական միջանցքի նախագիծն էր գտնվում Ռումինիայի եւ Ուզբեկստանի նախագահներ Իոն Իլիեսկուի եւ Իսլամ Քարիմովի բանակցությունների կենտրոնում: Փաստորեն, ինչպես մամլո ասուլիսում նշեցին երկու պետությունների ղեկավարները, այդ միջանցքը, որը վերականգնում է «մետաքսի մեծ ճանապարհը», արդեն գործում է: Գործում է Կոնստանցա (Ռումինիա)–Սամսուն (Թուրքիա) լաստանավային փոխադրման գիծը, որը նախատեսվում է հասցնել մինչեւ Փոթի (Վրաստան): Կենտրոնական Ասիայում գոյություն ունի անհրաժեշտ երկաթուղային ենթակառուցվածքի մեծ մասը: Անհրաժեշտ է միայն կառուցել ապագա միջանցքի առանձին օղակներ, մեծացնել Բաքվի, Թուրքմենբաշիի, Փոթիի եւ Կոնստանցայի նավահանգիստների թողունակությունը: Նախագծի իրականացմամբ շահագրգռված են ոչ միայն այդ մայրուղու երկու ծայրերում գտնվող պետությունները, այլեւ այն բոլոր երկրները, որոնք այդ ճանապարհը կօգտագործեն առեւտրի համար: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, այցի արդյունքների հիման վրա ստորագրվել է բարեկամության ու համագործակցության ռումինա-ուզբեկական պայմանագիր:

Չեչնիա. Մասխադովը հրամայել է թույլ չտալ ընտրություններ

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Դուդաեւականների գլխավոր շտաբի պետ Ասլան Մասխադովը զինված ջոկատների հրամանատարներին հրահանգել է թույլ չտալ հունիսի 16-ին Ռուսաստանի նախագահի եւ հանրապետության խորհրդարանի ընտրություններ անցկացնել Չեչնիայում: Այդ մասին ՌԴ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի ներկայացուցիչ, գեներալ-լեյտենանտ Անդրեյ Իվանովը լրագրողներին հաղորդել է ասուլիսի ժամանակ: Գեներալի խոսքերով, ընտրությունները վիժեցնելու նպատակով անջատականները նախատեսում են գլխավոր շտաբի հրամանով գրոհայինների խմբեր մտցնել հանրապետության բոլոր շրջկենտրոններ եւ խոշոր բնակավայրեր: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, ՌԴ գլխավոր շտաբում տեղեկություն ունեն, որ Գուդերմես են թափանցել մոտ 60 դուդաեւականներ, որոնք առաջադրանք են ստացել ապակայունացնել իրադրությունը Չեչնիայի այդ շրջանում:

Նաթանյահուն Թուրքիայի սրտով է

ԱՆԿԱՐԱ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Թուրքական «Ջումհուրիեթ» օրաթերթը հաղորդում է, թե Իսրայելի ընտրություններում Լիկուդի ղեկավար Բենիամին Նաթանյահուի տարած հաղթանակը նպաստավոր դեպք լինի Թուրքիայի համար: Թերթը ավելացնում է, թե ամերիկացի հրեաների ղեկավարները եւս հավաստում են, որ Թուրքիա-Իսրայել հարաբերությունները ավելի-եւս կարող են ամրապնդվել Նաթանյահուի վարչապետ ընտրվելով:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Դեմիրելի գործն էլ մի բան չէ. մշտական վարչապետ չունեցավ

Ինչպես նախատեսել էին քաղաքական դիտորդներից շատերը, Մայր հայրենիք եւ Ճշմարիտ ուղի կուսակցությունների մասնակցությամբ ստեղծված կոալիցիոն կառավարությունը կյանք չունեցավ: Անցած 6 ամիսների ընթացքում նշված կուսակցությունների ղեկավարներ Մեսութ Յըլմազն ու Թանսու Չիլլերը փոխադարձ կուսակցական ամբաստանություններից ու անձնական վիրավորանքներից բացի Թուրքիայում քաղաքական ու տնտեսական առաջընթացի առումով գրեթե ոչինչ չձեռնարկեցին: Վերջին մեկ ամսվա ընթացքում այդ կուսակցությունների եւ նրանց ղեկավարների միջեւ հակասությունները հասան գագաթնակետին: Այս խառը իրավիճակից լավագույնս օգտվեց իսլամական Բարօրության կուսակցության նախագահ Նեջմեթթին Էրբաքանը: Դրան ավելացրած հունիսի 2-ին մի շարք նահանգներում կայացած տեղական մասնակի ընտրությունները, որից Բարօրություն կուսակցությունը հաղթանակով դուրս եկավ: Չպետք է մոռանալ, որ Մեսութ Յըլմազի գլխավորած կառավարությունը վստահության քվե ստանալու վերաբերյալ Մեջլիսի որոշումը երկրի Սահմանադրական դատարանի կողմից չեղյալ հայտարարվեց եւ կառավարական ճգնաժամն ավելի խորացավ: Այս պայմաններում, ինչպես որ սպասվում էր, հունիսի 6-ին Մայր հայրենիք կուսակցության նախագահ, վարչապետ Մեսութ Յըլմազը հանրապետության նախագահ Սուլեյման Դեմիրելին ներկայացրեց Թուրքիայի Հանրապետության 53-րդ կառավարության հրաժարականը: Չանքայա նախագահական նստավայրում շուրջ մեկ ժամ տեւ ունեցած հանդիպման ավարտից հետո Յըլմազը լրագրողներին հայտարարեց. «Սահմանադրական դատարանի վճիռը պաշտոնապես հրապարակվելուց հետո, ինչպես պահանջում է օրենքը, եւ հանրապետության նախագահին ներկայացրի կառավարության հրաժարականը»: Նախագահի մամլո քարտուղարը հրապարակել է մի հայտարարություն, որում մասնավորապես ասվում է. «Հանրապետության նախագահը ընդունելով կառավարության հրաժարականը մինչ այսօր կատարած աշխատանքների համար, կառավարությանը հայտնեց իր շնորհակալությունը եւ մինչ նոր կառավարության կազմավորումը Նախարարների խորհրդին խնդրեց շարունակել գործունեությունը»:

Հունիսի 7-ին Չանքայա նստավայրում Ս. Դեմիրելը առանձին-առանձին ընդունեց Բարօրության կուսակցության նախագահ Նեջմեթթին Էրբաքանին, Ժողովրդահանրապետական կուսակցության նախագահ Դենիզ Բայքալին, Ճշմարիտ ուղի կուսակցության նախագահ Թանսու Չիլլերին, Ձախ ժողովրդական կուսակցության նախագահ Բյուլենթ Էջեւիթին եւ Մեծ միության կուսակցության նախագահ Մուհսին Յազըջըօղլուին: Մեջլիսում ներկայացված հինգ կուսակցությունների ղեկավարների հետ Դեմիրելը քննարկում է նոր կառավարություն կազմելու խնդիրները: Բարօրության կուսակցության նախագահ Նեջմեթթին Էրբաքանը Անկարայում կազմակերպված մամլո ասուլիսում հայտարարեց. «Ժողովրդավարությունը օրինականության բաղկացուցիչ մասն է: Իսկ ըստ այդ օրենքի, կառավարության կազմավորումը պետք է հանձնարարվի Մեջլիսում ամենաշատ տեղ զբաղեցնող կուսակցությանը: Ավելորդ ժամանակ չպետք է ծախսվի, որովհետեւ դեկտեմբերի 24-ի ընտրություններից հետո երկիրը արդեն 6 ամիս կորցրեց»: Իսկ Չիլլերը ասաց, որ վարչապետ Յըլմազի հրաժարականը ուշացած, բայց ճիշտ քայլ էր: Չիլլերը ավելացրեց. «Թուրքիայի քաղաքական կյանքին անհրաժեշտ են նոր [illegible] եւ նոր [illegible]: Ներկա պայմաններում Մեջլիսը պետք է [illegible] եւ հարցին նորովի մոտենալ»:

ԳՐԻԳՈՐ [illegible]

Արգենտինան 5,5 մլն դոլլարի փոխհատուցում է վճարելու Իրանին

ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արգենտինան 5,5 միլիոն դոլլար է վճարելու Իրանին՝ որպես հատուցում այն վնասների, որ իրանական կողմը կրել է խաղաղ նպատակների համար նրան միջուկային տեխնոլոգիայի մատակարարումը դադարեցնելու Բուենոս Այրեսի միակողմանի որոշման հետեւանքով: 48 մլն դոլլար գումարի պայմանագրերի կատարումը արգենտինական իշխանություններն ընդհատել էին ԱՄՆ-ի ճնշման ներքո:

1992 թվականի սկզբներին Արգենտինայի կիրառական հետազոտությունների ինստիտուտը Իրան առաքելու համար Բուենոս Այրեսի նավահանգստում էր հավաքել ուրանի հարստացման եւ ատոմային ռեակտորների համար վառվող տարրերի արտադրության սարքավորումներ: Բայց նավն այդպես էլ ծով չէր դուրս եկել, սակայն վել էին սարքավորումների առաքումը կանգնեցնելու Արգենտինայի արտաքին գործերի եւ պաշտպանության նախարարությունների կարգադրությունները:

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, Արգենտինայի արտգործնախարարության ղեկավար Գիդո դի Տելլան հայտարարել է, որ Արգենտինան դադարեցնում է միջուկային տեխնոլոգիայի մատակարարումները Իրանին եւ մի շարք այլ երկրների, որոնք «չեն վայելում» համաշխարհային հանրակցության վստահությունը: Նախարարն ընդգծել է, որ միջուկային ծրագրի զարգացման առաջարկում այդ պետություններին օժանդակելը լուրջ խոչընդոտ է դարձել տվյալ բնագավառում աշխարհի առաջատար ֆիրմաների հետ Արգենտինայի միջազգային համագործակցության զարգացման համար: Գ. դի Տելլան նաեւ հայտարարել է, որ Իրանը մտնում է այսպես կոչված «անհուսալի գործընկերների» թվի մեջ:

Իսլամական Հանրապետությանը նման գործընկերների թվին է դասել ԱՄՆ-ը, որը ճնշում է գործադրել Արգենտինայի վրա:

ԿՈՐԵԼ Է

Լիզա Այնիասի Սարյանյանի № Փ333690 դիպլոմը՝ տրված Երեւանի [illegible] տեխնիկումի կողմից 1967 թ. օգոստոսի 7-ին:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Սփյուռքահայ վարժարանների համաժողով

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 7 ՅՈՒՆԻՍ, ԺԱՄԱՆԱԿ: Սփյուռքի չորս ծայրերից Ֆրանսիայի Նիս քաղաքում են հավաքվել հայոց լեզվի դասավանդման խնդիրներով զբաղվող կրթության մշակներ: Այսօր սկսված համաժողովը նախատեսել է Սփյուռքահայության, գիտական եւ գեղարվեստական կադրերի զարգացման միությունը: Մասնակցում են ԱՄՆ-ի, Արգենտինայի, Ավստրալիայի, Կանադայի, Եգիպտոսի, Իտալիայի, Լիբանանի, Բուլղարիայի, Ռումինիայի, Ֆրանսիայի զանազան քաղաքների հայկական վարժարանների ուսուցանողուհիներ, 3 - ուսուցիչներ Պոլսից՝ Նաիրա Տիրատուրյանը, Արմինե Բարսամը եւ Աղավնի Քեչիճը: Ներկաների թվում է Ս. Էջմիածնի Ճեմարանի արեւմտահայերենի մասնագետ Սուրեն Դանիելյանը: Ուսուցիչների դասավանդման հարցերը քննարկվելու են Արփին Չամալյանի գլխավորությամբ, իսկ դասագրքերի վերաբերյալ խնդիրներով զբաղվելու է հայր Լեւոն Զեքիյանը: Լուսաբանվելու է արտադասարանային միջոցները թեման՝ Լուսին Սաղիկյանի ղեկավարությամբ: Համաժողովին աջակցում է Ֆրանսիայի կրթության եւ մշակույթի նախարարությունը: Ժողովները սկսվում են Պարսամյան կենտրոնում: Համաժողովն ավարտվում է կիրակի օրը: Նախատեսվում է Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպան Վիգեն Չիտեչյանի մասնակցությունը:

Կոմպոզիտորների միությանը՝ 4 մլն

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Համաձայն ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայության հաղորդման, նոր ստեղծագործությունների կատարման, կամերային ժանրի գործերի մրցույթի անցկացման, կոմպոզիտորների եւ երաժշտագետների ստեղծագործությունների հրատարակման ու տարվա լավագույն գործերի հեղինակների խրախուսման նպատակով ՀՀ վարչապետի որոշմամբ, Հայաստանի կոմպոզիտորների եւ երաժշտագետների միությանը հատկացվել է 4 մլն դրամ:

Լեզվաբանական համալսարան Երեւանում

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Սեպտեմբերին Երեւանում կսկսի գործել Լեզվաբանական համալսարանը, որի բացումը պայմանավորված է կրթության ժամանակակից արդյունավետ համակարգի ստեղծման անհրաժեշտությամբ: «Համալսարանը կոչված է իր նշանակությունը եւ դարձնել «մուլտիֆակուլտետ»՝ ֆակուլտետների միջազգայնական մեկնաբանմամբ, որոնք միավորված չեն մեկ ընդհանուր գաղափարով», ասաց Լեզվաբանական համալսարանի ռեկտոր, Բրյուսովի անվան լեզուների ինստիտուտի պրոֆեսոր Հենրիկ Գրիգորյանը: Նրա խոսքերով, նոր համալսարանի հիմնական հայեցակարգային բանաձեւն է՝ օտար լեզու գումարած մասնագիտություն: Հ. Գրիգորյանը հաղորդեց, որ ուսուցումն առաջին երկու տարիների ընթացքում հիմնված կլինի օտար լեզվի խորացված ուսումնասիրության վրա, իսկ այնուհետեւ՝ մասնագիտության հիման: Հաջորդ երեք տարիներին ուսանողները իրենց ընտրությամբ կկարողանան ուսումնասիրել թարգմանչի, օտար լեզվի ուսուցչի, գրաքննադատության մեթոդների, լրագրողի, հոգեբանի մասնագիտությունները: Ապագայում ծրագրվում է կազմակերպել նաեւ բանկային գործի եւ իրավագիտության մասնագիտությունների ուսուցում:

Բացվեց Գեղամ Աստրյանի ցուցահանդեսը

Երեկ նկարչի տանը բացվեց Գեղամ Աստրյանի ցուցահանդեսը: Երկրորդ հարկի (այսօր արդեն միակ) սրահը բազմամարդ էր: Ի տարբերություն այլ ցուցահանդեսների, որտեղ արվեստասերների մեջ սովորաբար մեծ թիվ են կազմում հենց նկարիչները, Գեղամ Աստրյանի ստեղծագործության նկատմամբ հետաքրքրությունն արթնացել էր նաեւ թատերական աշխարհի մարդկանց մեջ:

1951-57-ին Սունդուկյանի անվան թատրոնում ձեւավորել է մի շարք ներկայացումներ, 55-ին մասնակցել Մոսկվայում կազմակերպված հայ թատերական նկարիչների ցուցահանդեսին: Մեկ տարի հետո Մոսկվայում կայացած կինոյի եւ թատրոնի նկարիչների համամիութենական ցուցահանդեսին: 1971-ին Թբիլիսիում կազմակերպված Անդրկովկասյան թատրոնի եւ կինոյի նկարիչների ցուցահանդեսին: 1959-ից հրավիրվել է Հայաստանի նորաստեղծ հեռուստատեսություն եւ մինչեւ 92 թվականը ձեւավորել 200-ից ավելի հեռուստաներկայացում, բեմադրություն, ֆիլմ:

Երեկ բացված ցուցահանդեսում կարելի է տեսնել տարբեր տարիների ստեղծված բեմադրությունների ձեւավորումներ: Զգեստների էսքիզներ հեռուստաբեմադրությունների համար 56-ին Արմեն Գուլակյանի բեմադրած Շիրվանզադեի «Պատվի համար»-ի, Լոպե դե Վեգայի «Խելահեղ սիրահարներ», 53 թ., Գոցցիի «[illegible]», 78 թ., Սարդուի «Ֆլանդրիա», 54 թ. եւ այլն: Հեռուստաներկայացման դեկորի էսքիզներ՝ Նար-Դոսի «Հոգուն վրա հասավ», 1966 թ., Էդ. դե Ֆիլիպոյի «Ծննդյան օր սինյոր Կոռադինոյի տանը», 67 թ., Դեմիրճյանի «Երկիր հայրենի», 74 թ., Օ'Հենրիի պատմվածքների, Տերյանի մոտիվներով 70 թ.-ին արված 4 գործ եւ այլն:

Գուաշից բացի գործածել է յուղաներկ: Նախասիրությունը բնանկարն է, չնայած ցուցահանդեսում դիմանկարներ էլ կան: Մեկ ուրիշ նախասիրություն էլ՝ նկարի մեծ չափերից խուսափում է: Վերջին տարիներին թվագրված գործերում նրա «փոքր» աշխարհը առարկայականից փոխվում է վերացականի: Արտաքնապես անկանոն կարելի է փնտրել Տերյանի մոտիվներով հեռուստաերգության ձեւավորման մեջ դեռեւս 70-ական թվականներին, «Գունային գամմա» վերնագրված նկարը «սաղ» գունավորմամբ երկրաչափական մարմիններ է պատկերում, կողքին ցուցադրված «Անհանգիստ օր», «Մլակ», «Անծանոթ հետ» գործերը անսովոր (մաքուր) պատկերներ ներկայացնում:

Ա. Հ.

Հայ երիտասարդների համաժողով Գերմանիայում

Մայիսի 24-27-ը Գերմանիայի Մոխն Լատանում (Երիտասարդական տարեկան ճամբարում) տեղի ունեցավ Գերմանիայի հայ երիտասարդների 15-րդ համաժողովը: Համաժողովման նախաձեռնողն ու կազմակերպիչն էր Գերմանիայի Հայոց կենտրոնական խորհրդի երիտասարդական բաժնի հանձնախումբը (Գերմանիայի Հայոց կենտրոնական խորհուրդն ունի 25 տարվա պատմություն: Այնտեղ ունեցել է տարբեր անուններ եւ գործունեության տարբեր տարածներ: 1992-ից կոչվում է հիշատակված ձեւով եւ գործում է միայն Գերմանիայի տարածքում): Համաժողովման ծրագիրը բազմաբնույթ էր: Մասնակցում էր մոտ 150 երիտասարդ երկրի տարբեր ծայրերից: Բացումը տեղի ունեցավ բոցավառվող խարույկի շուրջ, որին հետեւեց հայկական երգն ու պարը: Անցկացվեցին տարբեր թեմաներով դասախոսություններ. Եկեղեցական պատմություն, Հայաստանի պատմություն, Հայաստանի աշխարհագրություն, Հայաստան եւ Արցախ, Հայոց լեզվի ուսուցում: Կլոր սեղանի շուրջ տեղի ունեցավ քննարկում «Կռիվ եւ եկեղեցին» թեմայով: Անցկացվեցին մի շարք խաղ մրցույթներ, գիտակների (հարցերի մեծ մասը նվիրված էր Հայաստանին), խոհարարների (հայկական խոհանոց), սպորտային եւ այլն, որոնցում հաղթողներից մի քանի նվեր հաջորդ համաժողովման անվճար մասնակցելու իրավունք ստացան: Անցկացվեց 5 կմ անոց վազքի մարաթոն, որի հաղթողին շնորհվելու էր Հայաստանի դրոշը: Մասնակիցներին տարօրինակ (մեզ համար սովորական) անակնկալ էր սպասում, գիշերվա ժամը երեքին հոսանքն անջատվեց: Ոչ լույս, ոչ լամպ, բոլորը խավարի մեջ էին (մասնակցի «հայի բախտ»): Մտածվեց նաեւ հաճելի անակնկալ, ծանոթացան Գերմանիայում նոր հրատարակվող «Անահիտ» հայ-գերմանական անկախ ամսաթերթին, որը ներկայացրեց խմբագիր Մհեր Սիմոնյանը (ծագումով Հայաստանից): Թերթն ինքնուրույն է (տեղեկատվության հիմնական աղբյուրն է Հայաստանի Արմենպրես գործակալությունը): Համաժողովման ընթացքում կազմակերպվեց նաեւ Հայաստանը եւ Արցախը աշխարհին ներկայացնող բացիկների, ինչպես նաեւ «Armenien Aktuell» հանդեսի վաճառք, որից ստացված գումարը ուղարկվելու էր Արցախին, որպես օգնություն: Վերջում տեղի ունեցավ Գերմանիայի Հայոց կենտրոնական խորհրդի երիտասարդական բաժնի ժողով, որում ներկայացվեց հաշվետվություն, ընտրվեց նոր հանձնախումբ (ընտրությունները տեղի են ունենում 2 տարին մեկ), ծրագրվեցին հետագա անելիքները:

Հրաժեշտից առաջ մասնակիցները ու կազմակերպիչները փոխանակեցին կարծիքներ ու տպավորություններ: Շատերի կարծիքով, այս համաժողովը, չնայած շատ դժվարությունների, որոնցից հիմնականը հանդիպման վայրի գտնվածությունն է (կենտրոնացված աշխատանք տանելը գրեթե անհնար է), ծրագրի հագեցվածությամբ ու մասնակիցների ակտիվությամբ գերազանցում էր նախորդներին:

Հաջորդ համաժողովը տեղի կունենա այս տարվա ձմռանը:

[illegible] ԱՐՍՅԱՆ

«SHARM»-ը ներկայացնում է
հունիսի 21-ին եւ 22-ին
Առաջին անգամ Երեւանում
Մարզահամերգային համալիրի համերգային դահլիճում
ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՊՐԵՍՆՅԱԿՈՎԻՆ
իր շոու ծրագրով
Տոմսերը վաճառվում են ՄՀՀ-ի, օպերայի եւ ֆիլհարմոնիայի տոմսարկղերում: Հեռ. 56-55-57

ԵՐԵՎԱՆ

Ջիվանուն նվիրված գիտաժողով

Մեծանուն աշուղի խորիմաստ ու արտասովոր երգերը մեծ ժողովրդականություն են վայելում: Դրանք ունեն համազգային հնչեղություն: Ու թեեւ նրա ծննդից անցել է մեկ ու կես դար, այդուհանդերձ Ջիվանու երգերն այսօր էլ հնչում են առաջվա պես եւ ուսումնասիրվում են մասնագետների կողմից:

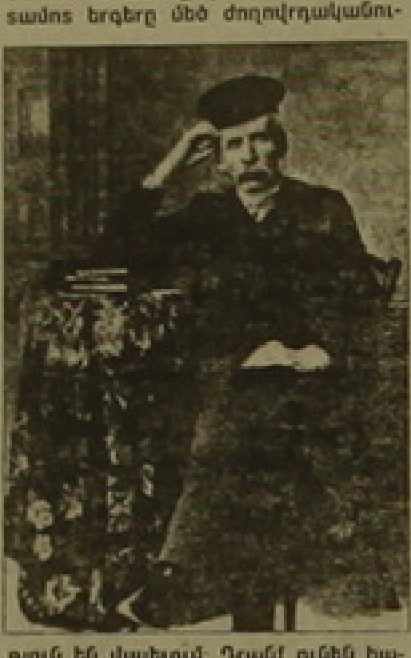

Ջիվանու 150-ամյակին նվիրված միջոցառումներից էր նաեւ հունիսի վեցին Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայում տեղի ունեցած գիտաժողովը, որտեղ հանդես եկան գրականագետ Համլիկ Սիմոնյանը («Ժամանակը եւ Ջիվանու բանաստեղծական աշխարհը»), երաժշտագետներ Մարգարիտ Բրուտյանը («Ջիվանու երաժշտական լեզվի ժողովրդական ակունքները»), Ժաննա Զուրաբյանը («Ջիվանու երգաստեղծության ինքնատիպության հատկանիշները»), Ալիսա Փահլեւանյանը («Ջիվանին երաժիշտ-երգաստեղծ»), Զավեն Թագակյանը («Ջիվանին եւ ժողովրդական երգարվեստը»), ուսանողներ Շանթ Ավագյանը («Զախորդ օրերի տարբերակները»), Սաթենիկ Դավթյանը («Ջիվանին եւ երաժշտական նվագարանը»), երգիչ, աշուղագետ Թովմաս Պողոսյանը («Ջիվանու անհայտ երգերը»):

Վերջում ելույթ ունեցավ «Սայաթ-Նովա» աշուղական անսամբլը:

ՀՐԱՉՅԱ ՀՈՒՆԱՆՅԱՆ

ՀԱՅՈՑ ԱԶԱՏԱՄԱՐՏ

Կենսագրությամբ չդավաճանեց գրած տողերին

1991 թ. դեկտեմբերի 5-ին, երբ ՀՀ պաշտպանության տեսչական կոմիտեն կարիքն Համլետ Մինասյանին գործուղեց Շահումյանի շրջան, Արսենի եւ Խորենի մտքով երբեք չէր անցնի (նրանք փոքր էին այնժամ), թե հայրիկը իրենց վերջին անգամ է համբուրում, վերջին անգամ է պատվիրում. «Մայրիկին չնեղացնեք, կսեք նրան...»: Չնայած Գյուլնարան այս գործուղմանը ներքուստ համաձայն չէր (Շահումյանից եւ Գետաշենից վատ լուրեր էին գալիս), բայց ո՞վ կլինի թույլ կտար իր զինվորական առումով ասել, թե հայրենիքը թշնամուց մի պաշտպանիր, չէ՞ որ հայրենիքի պաշտպանությունը, ըստ աշխարհի բոլոր սահմանադրությունների, յուրաքանչյուր քաղաքացու սրբազան պարտքն է: Եւ գնաց Համլետը իր պարտքը կատարելու: Իր մասնակցությունը բերեց Հյուսիսային Արցախի Էրքեջ, Բուզլուխ, Մանաշիդ, Ագաս, Կամո, Թոդան, Սարի Սու գյուղերի ինքնապաշտպանական մարտերին... հայկական տարածքներ, որոնք 1939-ին առանց տեղի բնակիչների կամքի, Մոսկվայի թելադրանքով, բռնակցվել էին Ադրբեջանական ԽՍՀ-ին: Թշնամու ականապատված Թոդանի շրջափակման գոտին երիտասարդ հայ սպային հանգիստ չէր տալիս, հատկապես, երբ սակրավոր հետախույզը տեսնում էր, որ Թոդանի բարձունքը դարձել է ազերի օմոնականների ռազմական թաքստոց-հենակետը: Այստեղից էին հարեւանները ռմբակոծում եւ գնդակոծում Շահումյանի եւ Խանլարի շրջանների հայկական անզեն գյուղերն ու հայ կամավորների ինքնապաշտպանական դիրքերը: Գործուղումից երկու օր անց Համլետին հաջողվեց ռադիոգրով Հայաստանի նորանկախ հանրապետության զինվորական ղեկավարությանը տեղեկացնել, որ խորհրդային եւ ադրբեջանական բանակի կողմից հայկական գյուղերն այստեղ անում շրջափակված են, ճանապարհներն ու բոլոր անցումները ականապատված, վտանգավոր թե՛ տեխնիկայի, թե՛ հետիոտն շարժման համար: Հայ ազգաբնակչության գլխին ցեղասպանության եւ բռնագաղթի վտանգն է սպառնում: «Թողնել Թոդանը եւ թողնել Երեւան, դավաճանություն կլինի», մտածեց Համլետը եւ վճռեց միանալ Երեւում հայ կամավորականների ջոկատին, որը գյուղի բարձունքում կյանքի ու մահվան պայքար էր մղում չորս հարյուր զինված օմոնականների դեմ: Կռվում էր եւ Համլետը, ռազմիկ-ինժեների իր մասնագիտությամբ հետախուզում թշնամու դիրքերը եւ հայ ֆիդայիներին կոչում սխրանքի: Թոդանի գեղատեսիլ բարձունքում, դադարի պահին, երբ խաղաղվում էր զինվորը, եւ չէր կրակում հրազենը, [illegible] այցելում էին ֆաշարի լեռնցում: Թոդանի բարձունքում կարծես կանխագուշակ իր մոտալուտ մահը եւ հանգիստ ասում իր զինակիցներին պատգամեց. «Թշնամուն, տղե՛րք, վանեցե՛ք, ջնջե՛ք, որ Հայոց հողում ես հանգիստ ննջեմ»...

Դեռ [illegible] զինվորական գործի [illegible], 1991 թ. դեկտեմբերի 10-ին, մի մառախլապատ եւ ցուրտ օր, թուրքական մահաբեր գնդակը կարողացավ որսալ ոչ միայն հետախույզ, սպա եւ երիտասարդ Համլետ Մինասյանին, այլեւ Թոդանի ինքնապաշտպանական ջոկատի անվանի մարտիկներ, Օդեսայի կինոստուդիայի երիտասարդ ռեժիսոր Դավիթ Սարգսյանին (Դեւ), Հայկ. ԽՍՀ սպորտի վաստակավոր վարպետ, ՀՀ չեմպիոն, ձյուդոիստ Արարատ Գալստյանին (Արտաշատից), հաջարի մուսալեռցի, ֆիդայի Մերուժան Սարգսյանին (Էջմիածնի շրջանից), ազատամարտիկներ Արային Գալստյանին եւ Սամվել Վարդանյանին: Մեկ օր հետո (դեկտեմբերի 11-ին) իր մահկանացուն կնքեց երեք երեխաների հայր, մեռյալ հայ հայդուկի մի փառքով կերպար՝ երեքցի Կամո Հովհաննիսյանը՝ տասը տեղով

գլխից, սրտից եւ թիկունքից վիրավոր:

Համլետ Մինասյան զոհված զինվորի անունն է կրում այսօր Գորիսի շրջանի Հարժիս գյուղի միջնակարգ դպրոցը: Նրա կյանքին եւ ռազմի սխրանքին բազմիցս անդրադարձել են Հայաստանի եւ Արցախի թերթերը: Քանաքեռի գերեզմանոցում Համլետի շիրմին այսօր նրա կիսանդրին է կանգնած: Սիրում էր ոչ միայն զենքով նվիրվել իր ժողովրդին, այլեւ գրչով ներբողել հայրենի եզերքը, իր խոհերն ու հույզերը որպես չափածո խոսք եւ երգ փոխանցել իր ընկերներին.

«Հավատա դու մեր ուժին,
Կազատենք քեզ, ով Շուշի...»

Բանաստեղծ սպայի լավատեսությունն իր էղերական մահից հինգ ամիս հետո՝ 1992 թ. մայիսի 9-ին, իրողություն դարձավ. Շուշին ազատագրվեց: Ցավոք, Համլետ Մինասյանը չհասցրեց վայելել հաղթանակի բերկրանքը: Որպես ինժեներ-սակրավոր, հետախույզ եւ երիտասարդ բանաստեղծ, նա այսօր խոսում է մեզ հետ ՀՀ պաշտպանության նախարարության «Մայր Հայաստան» զինվորական թանգարանի ցուցավահանակներից...

ՀԳ. Համլետի ծննդյան օրվա՝ հունիսի 8-ի առթիվ «Մայր Հայաստան» զինվորական թանգարանը ստացավ «Գոյամարտ» բարեգործական միության (նախագահ՝ Ս. Ղազարյան) կողմից անվճարությամբ հավերժացված հայ ֆիդայու դիմանկարը (նկարագործ՝ Յուրի Սամվելյան):

ՍԱՍՈՒՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԼՈՒՍԱԲԱՆՎՈՒՄ Է
«ՍԱՊԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ»
ՃԱՄՓՈՐԴԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՋԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

ՖՐԱՆՍԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Հայաստանի թիմը կարող էր ավելի հաջող խաղալ

Էմե Ժակե. «Թիմի առաջընթացը պայմանավորված է ներքին դինամիզմով»

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ,
ԱՇՈՏ ՔՈՅԱՋՅԱՆ,
Փարիզ

ՖՐԱՆՍԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ 2-0 (1-0), ստուգողական խաղ:
5 հունիս, Վիլնյով դ'Ասք, «Ստադիում Նորդ», 22000 հանդիսատես: Մրցավար՝ Մ. Համեր (Լյուքսեմբուրգ):
1-0՝ Ժոսլեն Անգլոմա (15'), 2-0՝ Միկաել Մադար (70'):
ՖՐԱՆՍԻԱ – Բեռնար Լամա, Ժոսլեն Անգլոմա (Լիլիան Թուրամ, 46'), Լորան Բլանկ, Մարսել Դեսայի, Բիքսենտ Լիզարազու, Դիդիե Դեշամ, Սաբրի Լամուշի, Վինսենտ Գերեն (Քրիստիան Կարեմբյու, 46'), Յուրի Ջորկաեֆ (Պատրիկ Լոկո, 46'), Զինեդին Զիդան, Միկաել Մադար:
ՀԱՅԱՍՏԱՆ – Հարություն Աբրահամյան, Երվանդ Սուքիասյան, Վարդան Խաչատրյան, Սարգիս Հովսեփյան, Սարգիս Հովհաննիսյան, Հակոբ Տեր-Պետրոսյան, Արթուր Պետրոսյան, Ռազմիկ Գրիգորյան (Արմեն Ավետիսյան, 65'), Հայկ Մխիթարյան, Արամայիս Տոնոյան (Հարություն Վարդանյան, 58'), Վարազդատ Ավետիսյան:

Հունիսի 5-ին Եվրոպայի 1996 թ. առաջնությանը նախորդող իր վերջին ընկերական խաղում Ֆրանսիայի հավաքականը Վիլնյով դ'Ասք քաղաքի (Լիլից ոչ հեռու) մարզադաշտում ընդունել էր Հայաստանի հավաքականին: Ֆրանսիայի հավաքականն այս խաղին ներկայացել էր հիանալի արդյունքներով. 22 խաղ անցկացրել էր առանց պարտության, դրանց 8 անընդմեջ հաղթանակ, վերջին 3 հանդիպումներում ոչ մի գնդակ չէր բացթողել սեփական դարպասը: Սակայն, չնայած իր բարձր կարգին, ֆրանսիական թիմն առաջին խաղակեսին շոշափելի առավելություն չուներ և հավանաբար ուժերը խնայում էր երկրորդ խաղակեսի համար: Խաղի 15-րդ րոպեին Լամուշիի փոխանցումից հետո թիմի ավագ Դեշամը առաջ նետվեց, գնդակը հանձնելով Ջորկաեֆին, որն էլ, իր հերթին, աջ ոտքի կրունկով հիանալի փոխանցում կատարեց Ժոսլեն Անգլոմային: Վերջինս, խուսանավելով դարպասապահ Աբրահամյանի դիմադրությունից, վեց մետրից խոցեց դարպասը 1:0:

Խաղից առաջ Ֆրանսիայի թիմի մարզիչ Էմե Ժակեն ֆուտբոլիստներից պահանջել էր խիստ կարգապահություն, և նրանք կատարեցին այդ պահանջը: Չնայած Հայաստանի հավաքականի արագ և տեխնիկապես գրագետ խաղին, Զիդանը և Ջորկաեֆը սերտ ու ներդաշնակ գործողությունների շնորհիվ կարողացան աստիճանաբար ուժեղացնել ճնշումը մրցակցի կիսադաշտում: Բայց հայ ֆուտբոլիստները հաս զիջում էին հակառակորդին, և պաշտպան Անգլոման համարյա ստիպված էր լինում մարշ բռնվել Պետրոսյանի կամ Ավետիսյանի հետ:

Երկրորդ խաղակեսին Ջորկաեֆին և Գերենին փոխարինեցին Լոկոն և Կարեմբյուն, իսկ Անգլոմայի փոխարեն դաշտ մտավ Թուրամը: Դրանից հետո ֆրանսիական թիմի հարձակողական գործողությունները ավելի ակտիվացան: Հատկապես ակտիվ էր Լոկո-Մադար-Զիդան եռյակը: 51-րդ րոպեին Զիդանը ուզեց գնդակը չփոխանցել Կարեմբյուին կամ Լոկոյին և ինքը հարվածեց դարպասին. գնդակն անցավ ձախ դարպասաձողի կողքով: Ֆրանսիայի հավաքականի առավելությունն արդեն ակնհայտ էր, և երկրորդ գոլն արդեն անխուսափելի էր թվում: Հաջորդեցին Լոկոյի, Լամուշիի հարվածները, իսկ 69-րդ րոպեին Դեշամի հարվածը հետ մղեց Աբրահամյանը: 70-րդ րոպեին ձախից Լիզարազուի հաջող փոխանցումից հետո գնդակը հայտնվեց Մադարի մոտ, որն էլ գլխով խփեց երկրորդ գոլը: Խաղի 73-րդ րոպեին Մխիթարյանի հեռահար հարվածը դիպավ աջ դարպասաձողին. [illegible] րոպեին Զիդանի հարվածից հետո գնդակն անցավ հորիզոնական ձողափայտի վրայով, իսկ 81-րդ րոպեին Լոկոն հարվածեց ձախ դարպասաձողին:

Սարգիս Հովսեփյանը հսկում է Յուրի Ջորկաեֆին

Չնայած Հայաստանի թիմի պարտությանը, Ֆրանսիայի զանգվածային լրատվության միջոցները բարձր գնահատեցին հայ ֆուտբոլիստների տեխնիկական խաղը, գոլային պահերին և մրցակցի ուժեղ ճնշման պայմաններում, ամբողջ թիմի կարճ ու ճշգրիտ փոխանցումները, ինչպես նաև անհատական մենամարտերը: Սակայն, ինչպես անցյալում, պակասում էր պաշտպանությունից մեծ ուժերով հարձակման անցնելու ունակությունը: Առաջինը չի նկատվում թիմի հարձակման ծավալվածության մեջ: Զարմանալի է նաև, որ անհատական լավ տեխնիկա ունեցող ֆուտբոլիստները, ինչպես հարկն է չէին համագործակցում Զիդանին և Ջորկաեֆին հեռվից դիմավորելու, նրանց կաշկանդելու համար: Շատ կարևոր է նաև թիմում լավ դիսպետչեր ունենալը:

Հանդիպման ավարտից հետո Ֆրանսիայի հավաքականի մարզիչ Էմե Ժակեն հայտարարեց, որ կարելի է միանգամայն գոհ լինել նախապատրաստական խաղերի արդյունքներից: «Հայաստանի թիմի հետ կայացած խաղի երկրորդ կեսին մեր ֆուտբոլիստներն ավելի ներդաշնակ էին խաղում», – ասաց նա, ավելացնելով, որ այժմ իրենց գլխավոր նպատակը Եվրոպայի առաջնությունում հաջող հանդես գալն է: Ժակեն համոզված է, որ Ֆրանսիայի հավաքականի առաջընթացը պայմանավորված է թիմի ներքին դինամիզմով: Այժմ ֆուտբոլիստները լավ մարզավիճակում են և պատրաստ են Անգլիա մեկնելուն:

Առաջին գոլի հեղինակ Անգլոման խաղից հետո նշեց, թե իր խփած գոլը «իրադարձություն չէր», թեև դա իր առաջին գնդակն էր հավաքականի կազմում: Նա անչափ կարևորեց Ջորկաեֆի ճշգրիտ փոխանցումը, որի շնորհիվ էլ ինքը դարձավ գոլի հեղինակ:

Հայաստանի թիմի մարզիչ Սամվել Դարբինյանը հայտարարեց, որ Եվրոպայի առաջնությունից մի քանի օր առաջ Ֆրանսիայի հավաքականի հետ խաղալու հնարավորությունը շատ կարևոր է հայկական թիմի համար: «Ես մեծ հաջողություն եմ մաղթում Ֆրանսիայի հիանալի թիմին, որն, իմ կարծիքով, Եվրոպայի չեմպիոնության գլխավոր հավակնորդներից մեկն է», – ասաց նա: Հայ ֆուտբոլիստներն իրենց արագ խաղը չկարողացան զարգացնել «Ֆրանսիական թիմի բարձր կարգի պաշտպանության», ավելացրեց հայ մարզիչը: Այդուհանդերձ, նա հանդիպումն անչափ ուսանելի համարեց Հայաստանի հավաքականի համար:

Դեշամը, Ջորկաեֆը և Զիդանը պատրաստվում են իրացնել Հայաստանի դարպասին նշանակված տուգանային հարվածը

ԱՆԳԼԻԱ-96

Ֆուտբոլային խոշոր փառատոն Հին աշխարհամասում

Այսօր, Լոնդոնի «Ուեմբլի» մարզադաշտում մեկնարկում է Եվրոպայի առաջնությունը

Այսօր, հունիսի 8-ին Անգլիայում մեկնարկում է Եվրոպայի հերթական առաջնությունը, որը կշարունակվի մինչև հունիսի 30-ը: Լոնդոնի հանրահայտ «Ուեմբլի» մարզադաշտում հանդիսավոր կերպով կբացվի առաջնության դուռը: Խաղադաշտ դուրս կգան Անգլիայի և Շվեյցարիայի հավաքականները: Սպասվում է հետաքրքիր ու անզիջում պայքար: Վաղը կմրցեն միանգամից ութ թիմեր: Լիդսում կհանդիպեն Իսպանիայի և Բուլղարիայի հավաքականները, Մանչեսթրում կմրցեն Գերմանիան և Չեխիան, իսկ Շեֆիլդում Եվրոպայի չեմպիոն Դանիայի հավաքականը ուժերը կչափի պորտուգալացիների հետ:

Շարունակում ենք ներկայացնել Եվրոպայի առաջնության մասնակիցներին:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

1.	ԱՆԴՐԵԱՍ ՔՕՊԿԵ	12.03.1962	դ	«Այնտրախտ»	32
2.	ՍՏԵՖԱՆ ՌՈՅՏԵՐ	16.10.1966	պ	«Բորուսիա» Դ.	51
3.	ՄԱՐԿՈ ԲՈԴԵ	23.07.1969	կ	«Վերդեր»	1
4.	ՍՏԵՖԱՆ ՖՐՈՅՆԴ	19.01.1970	կ	«Բորուսիա» Դ.	13
5.	ԹՈՄԱՍ ՀԵԼՄԵՐ	21.04.1965	պ	«Բավարիա»	45
6.	ՄԱԹԻԱՍ ԶԱՄՄԵՐ	05.09.1967	պ	«Բորուսիա» Դ.	39
7.	ԱՆԴՐԵԱՍ ՄՅՈԼԼԵՐ	02.09.1967	կ	«Բորուսիա» Դ.	58
8.	ՄԵՀՄԵՏ ՇՈԼ	16.10.1970	կ	«Բավարիա»	6
9.	ՖՐԵԴԻ ԲՈԲԻԿ	30.10.1971	հ	«Շտուտգարտ»	6
10.	ԹՈՄԱՍ ՀԵՍԼԵՐ	30.05.1966	կ	«Կառլսրուե»	72
11.	ՍՏԵՖԱՆ ԿՈՒՆՑ	30.10.1962	հ	«Բեշիքթաշ» Թուրք.	16
12.	ՕԼԻՎԵՐ ԿԱՀՆ	15.06.1969	դ	«Բավարիա»	3
13.	ՄԱՐԻՈ ԲԱՍԼԵՐ	18.12.1968	կ	«Վերդեր»	16
14.	ՄԱՐԿՈՒՍ ԲԱԲԵԼ	08.09.1972	պ	«Բավարիա»	13
15.	ՅՈՒՐԳԵՆ ԿՈՀԼԵՐ	06.10.1965	պ	«Բորուսիա» Դ.	81
16.	ՌԵՆԵ ՇՆԱՅԴԵՐ	01.02.1973	պ	«Հանզա»	1
17.	ՔՐԻՍՏԻԱՆ ԶԻԳԵ	01.02.1972	կ	«Բավարիա»	16
18.	ՅՈՒՐԳԵՆ ԿԼԻՆՍՄԱՆ	30.07.1964	հ	«Բավարիա»	82
19.	ԹՈՄԱՍ ՇՏՐՈՒՆՑ	25.04.1968	կ	«Բավարիա»	25
20.	ՕԼԻՎԵՐ ԲԻՐՀՈՖ	01.15.1968	հ	«Ուդինեզե» Իտալ.	3
21.	ԴԻՏԵՐ ԷՅԼՏՍ	13.12.1964	կ	«Վերդեր»	14
22.	ՕԼԻՎԵՐ ՌԵԿ	27.02.1965	դ	«Վերդեր»	0

Գլխավոր մարզիչ՝ ԲԵՐՏԻ ՖՈԳՏՍ 30.12.1946

ՉԵԽԻԱ

1.	ՊԵՏՐ ԿՈՒԲԱ	28.01.1969	դ	«Սպարտա»	29
2.	ՌԱԴՈՍԼԱՎ ԼԱՏԱԼ	06.01.1970	կ	«Շալկե-04» Գերմ.	27
3.	ՅԱՆ ՍՈՒԽՈՊԱՐԵԿ	23.09.1969	պ	«Սլավիա»	29
4.	ՊԱՎԵԼ ՆԵԴՎԵԴ	30.08.1972	կ	«Սպարտա»	7
5.	ՄԻՐՈՍԼԱՎ ԿԱԴԼԵՑ	22.06.1964	պ	«Կայզերսլաուտերն»	51
6.	ՎԱՑԼԱՎ ՆԵՄԵՑԵԿ	25.01.1967	կ	«Սերվետ» Շվեյց.	4
7.	ՅԻՐԻ ՆԵՄԵՑ	15.05.1966	կ	«Շալկե-04» Գերմ.	33
8.	ԿԱՐԵԼ ՊՈԲՈՐՍԿԻ	30.03.1972	կ	«Սլավիա»	12
9.	ՊԱՎԵԼ ԿՈՒԿԱ	19.07.1966	հ	«Կայզերսլաուտերն»	41
10.	ՌԱԴԵԿ ԴՐՈՒԼԱԿ	12.01.1961	հ	«Պ. Դռնովիցե»	12
11.	ՄԱՐՏԻՆ ՖՐԱՅԴԵԿ	09.03.1969	կ	«Սպարտա»	22
12.	ԼՅՈՒԲՈՇ ԿՈՒԲԻԿ	20.01.1964	պ	«Պ. Դռնովիցե»	46
13.	ՌԱԴԵԿ ԲԵՅԲԼ	29.08.1972	կ	«Սլավիա»	5
14.	ՊԱՏՐԻԿ ԲԵՐԳԵՐ	10.11.1973	կ	«Բորուսիա» Դ., Գեր.	13
15.	ՄԻԽԱԼ ՀՈՌՆԱԿ	28.04.1970	պ	«Սպարտա»	4
16.	ՊԱՎԵԼ ՍՐՆԻՉԵԿ	10.03.1968	դ	«Նյուքասլ» Անգլ.	3
17.	ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՍՄԻՑԵՐ	24.05.1973	հ	«Սլավիա»	2
18.	ՄԱՐՏԻՆ ԿՈՏՈՒԼԵԿ	11.09.1969	պ	«Սիգմա»	0
19.	ԿԱՐԵԼ ՌԱԴԱ	02.03.1971	պ	«Սիգմա»	2
20.	ՊԱՎԵԼ ՆՈՎՈՏՆԻ	14.09.1973	կ	«Սլավիա»	0
21.	ՌՈՄԱՆ ԿԵՐԲՐ	09.06.1967	հ	«Սիգմա»	0
22.	ԼԱԴԻՍԼԱՎ ՄԱՅԵՐ	04.01.1966	դ	«Սլովան»	1

Գլխավոր մարզիչ՝ ԴՈՒՇԱՆ ՈՒՀՐԻՆ 05.02.1943

ԻՏԱԼԻԱ

1.	ԱՆՋԵԼՈ ՊԵՐՈՒՑԻ	16.02.1970	դ	«Յուվենտուս»	6
2.	ԼՈՒԻՋԻ ԱՊՈԼՈՆԻ	02.065.1967	պ	«Պարմա»	10
3.	ՊԱՈԼՈ ՄԱԼԴԻՆԻ	26.06.1968	պ	«Միլան»	67
4.	ԱՄԵԴԵՈ ԿԱՐԲՈՆԻ	06.04.1965	պ	«Ռոմա»	10
5.	ԱԼԵՍՍԱՆԴՐՈ ԿՈՍՏԱԿՈՒՐՏԱ	24.04.1966	պ	«Միլան»	35
6.	ԱԼԵՍՍԱՆԴՐՈ ՆԵՍՏԱ	19.03.1976	պ	«Լացիո»	0
7.	ՌՈԲԵՐՏՈ ԴՈՆԱԴՈՆԻ	09.09.1963	կ	«Միլան»	59
8.	ՌՈԲԵՐՏՈ ՄՈՒՍՍԻ	26.08.1963	պ	«Պարմա»	7
9.	ՄՈՐԵՆՈ ՏՈՐԻՉԵԼԻ	23.01.1970	պ	«Յուվենտուս»	1
10.	ԴԵՄԵՏՐԻՈ ԱԼԲԵՐՏԻՆԻ	23.08.1971	կ	«Միլան»	34
11.	ԴԻՆՈ ԲԱՋՋՈ	24.07.1971	կ	«Պարմա»	29
12.	ՖՐԱՆՉԵՍԿՈ ՏՈԼԴՈ	02.12.1971	դ	«Ֆիորենտինա»	2
13.	ՖԱԲԻՈ ՌՈՍԻՏՈ	21.09.1971	կ	«Ուդինեզե»	0
14.	ԱԼԵՍՍԱՆԴՐՈ ԴԵԼ ՊԻԵՐՈ	09.11.1974	հ	«Յուվենտուս»	8
15.	ԱՆՋԵԼՈ ԴԻ ԼԻՎԻՈ	26.07.1966	կ	«Յուվենտուս»	3
16.	ՌՈԲԵՐՏՈ ԴԻ ՄԱՏԵՈ	29.05.1970	կ	«Լացիո»	10
17.	ԴԻԵԳՈ ՖՈՒՍԵՐ	14.11.1966	կ	«Լացիո»	4
18.	ՊԻԵՐԼՈՒԻՋԻ ԿԱՍԻՐԱԳԻ	04.03.1969	հ	«Լացիո»	29
19.	ԷՆՐԻԿՈ ԿԻԵԶԱ	29.12.1970	հ	«Սամպդորիա»	0
20.	ՖԱԲՐԻՑԻՈ ՌԱՎԱՆԵԼԻ	11.12.1968	հ	«Յուվենտուս»	7
21.	ՋԱՆՖՐԱՆԿՈ ԶՈԼԱ	05.07.1966	կ	«Պարմա»	19
22.	ԼՈՒԿԱ ԲՈՒՉԻ	13.03.1969	դ	«Պարմա»	3

Գլխավոր մարզիչ՝ ԱՐՐԻԳՈ ՍԱԿԿԻ 01.04.1946

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

1.	ԴՄԻՏՐԻ ԽԱՐԻՆ	16.08.1968	դ	«Չելսի» Անգլ.	34
2.	ՕՄԱՐԻ ԹԵՏՐԱՁԵ	13.10.1969	պ	«Ալանիա»	20
3.	ՅՈՒՐԻ ՆԻԿԻՖՈՐՈՎ	16.09.1970	պ	«Սպարտակ» Մ.	29
4.	ԻԼՅԱ ՑԻՄԲԱԼԱՐ	17.02.1969	կ	«Սպարտակ» Մ.	13
5.	ՅՈՒՐԻ ԿՈՎՏՈՒՆ	05.01.1970	պ	«Դինամո» Մ.	14
6.	ՎԱԼԵՐԻ ԿԱՐՊԻՆ	02.02.1969	կ	«Ռեալ» Սոսյեդ.	28
7.	ՎԻԿՏՈՐ ՕՆՈՊԿՈ	14.10.1969	պ	«Ռեալ» Օվյեդո	41
8.	ԱՆԴՐԵՅ ԿԱՆՉԵԼՍԿԻՍ	23.01.1969	կ	«Էվերտոն» Անգլ.	41
9.	ԻԳՈՐ ԿՈԼԻՎԱՆՈՎ	06.03.1968	հ	«Ֆոջջիա» Իտալ.	39
10.	ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՄՈՍՏՈՎՈՅ	22.08.1968	կ	«Ստրասբուրգ» Ֆր.	31
11.	ՍԵՐԳԵՅ ԿԻՐՅԱԿՈՎ	01.01.1970	հ	«Կառլսրուե» Գեր.	32
12.	ՍՏԱՆԻՍԼԱՎ ՉԵՐՉԵՍՈՎ	02.09.1963	դ	«Տիրոլ» Ավստր.	36
13.	ԵՎԳԵՆԻ ԲՈՒՇՄԱՆՈՎ	02.11.1971	պ	ԲԿՄԱ Մոսկվա	2
14.	ԻԳՈՐ ԴՈԲՐՈՎՈԼՍԿԻ	27.03.1967	հ	«Դինամո» Մ.	42
15.	ԻԳՈՐ ՇԱԼԻՄՈՎ	02.02.1969	կ	«Ուդինեզե» Իտ.	42
16.	ԻԳՈՐ ՍԻՄՈՒՏԵՆԿՈՎ	01.04.1974	հ	«Ռեջջիանա» Իտ.	6
17.	ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԲԵՇԱՍՏՆԻԽ	01.04.1974	կ	«Վերդեր» Գերմ.	16
18.	ԻԳՈՐ ՅԱՆՈՎՍԿԻ	03.08.1974	կ	«Ալանիա»	0
19.	ՎԼԱԴԻՍԼԱՎ ՌԱԴԻՄՈՎ	26.11.1975	կ	ԲԿՄԱ Մոսկվա	7
20.	ՍԵՐԳԵՅ ԳՈՐԼՈՒԿՈՎԻՉ	18.11.1961	պ	«Սպարտակ» Մ.	35
21.	ԴՄԻՏՐԻ ԽՈԽԼՈՎ	22.12.1975	կ	ԲԿՄԱ Մոսկվա	0
22.	ՍԵՐԳԵՅ ՕՎՉԻՆՆԻԿՈՎ	10.11.1970	դ	«Լոկոմոտիվ» Մ.	2

Գլխավոր մարզիչ՝ ՕԼԵԳ ՌՈՄԱՆՑԵՎ 04.01.1954

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **Հայաստան**

ԱՍՈՒԼԻՍ

Երեւանը կմտնի՞ աշխարհի լավագույն մայրաքաղաքների շարքը

Լրագրական Աչոս Միրզոյանի պաշտոնավարության 100 օրը

Սկիզբը էջ 1

Խոսակցությունն այնուհետեւ ծավալվեց հարցուպատասխանի ձեւով ու, թեեւ առաջին ներկա էին տարածքային կառավարման բաժինների (նախկին շրջգործկոմներ), քաղաքապետարանի ֆունկցիոնալ բաժինների պետերը, քաղաքապետարանի խորհրդարը, աշխատակազմի ղեկավարը, քաղաքապետի գլխավոր խորհրդականը, հարցերն ուղղված էին բացառապես պրն Միրզոյանին: Պատասխանները համառոտ էին, առանց գունավորումների: Հարցերի մի մասն առնչվում էր «Քաղաքապետարան-«Հայք» օրաթերթ» ոչ այնքան բարեհաջող հարաբերություններին, մասնավորապես՝ թերթի նախորդ օրվա համարում տպագրված հոդվածին, որ քաղաքապետարանը մեղադրվում էր ինքնագործունեության, «բացն ու չորը» խառնելու պատճառով գործարարների վստահությունը ոտնահարելու մեջ (խոսքը փողոցային առեւտրի, այդ թվում բենզալցման կետերի նկատմամբ «հավենխարդարի» մասին էր): Ըստ պրն Միրզոյանի, փոխհարաբերությունները ՀՀՇ պատգամավորների հետ չեն առանձնանում մյուսներից, իսկ առեւտրի վերահսկման կետերի «ոչնչացման» հարցում թույլ տված «անօրինականությունները», եթե դրանք եղել են, կարող են պարզվել դատարանի միջոցով:

Քաղաքի բնակչության ջրամատակարարման համակարգում ստեղծված ծանր կացության հաղթահարման ուղիների մասին հարցին պատասխանից պարզվեց, որ խնդրի լուծումը պայմանավորված է ինքնահոս ջրամատակարարման համակարգի հետագա ընդլայնման, մասնավորապես Արզական-Երեւան, Գառնի-Երեւան ջրատարների շինարարության ավարտի (վերջինս թույլ կտա տարեկան 100 մլն դրամ տնտեսել), ջրաչափերի տեղադրման հետ (բանակցություններ են տարվում իտալական, գերմանական ֆիրմաների հետ՝ անհրաժեշտ ներդրումների եւ այլ օժանդակության վերաբերյալ): Հետագա հարցերը քաղաքապետին ստիպեցին կրկին անդրադառնալ բենզալցման կրպակների խնդրին: Պարոն Միրզոյանն ասաց, որ վերջիններս թեեւ մի հայլ առաջ էին «գիտականային» վտանգի կետերից, այնուամենայնիվ, հաճախ չէին բավարարում տարական նորմատիվային պահանջները (հեռավորություն բնակելի շենքերից, թույլատրելի սանձարձակ ձեռնարկություններից եւ այլն): Խորհրդային ժամանակների 12 լցակայանների փոխարեն, այսօր քաղաքում գործում են 65 մեծական կայաններ (իսկ մեքենաների թիվը չի ավելացել), վերջիններիս գումարվում են երկրորդական, երրորդական փողոցներում գործող ժամանակավոր կետերը, ուստի ձեռնարկված գործողությունը չի ազդել բենզինի գների վրա: Առաջիկայում, այդ վտանգի վտանգը քաղաքակիրթ հունի մեջ դնելու նպատակով, արտասահմանյան ֆիրմաների միջոցով քաղաքի 25-30 կետերում կտեղադրվեն շուրջ 2 մլն դոլարի ներդրումներ պահանջող բենզալցման-սպասարկման (սերվիսի) ժամանակակից կայաններ:

Հարցերի հաջորդ փունջը պարզեց, որ պարոն Միրզոյանը բարեկամաբար է վերաբերվում նախկին քաղաքապետ Վահագն Խաչատրյանին, բոլոր նորմալ մարդկանց պես գնահատում է մամուլը, հնարավորության սահմաններում ձգտելու է աջակցել «Երեկոյան Երեւանը» թերթին, անհրաժեշտության դեպքում, ամենօրյա թերթ դարձնելում, եւ հույս ունի, որ Ազ առաջիկա եռօրյան հնարավորություն կտա քաղաքապետարանին ստանձնելու բնակարանների սեփականաշնորհման կապակցված գործընթացը: Մեր հարցին, թե պարոն Միրզոյանի խոսում նշված կառավարության աջակցությունն արդյոք քաղաքապետարանի ծրագրերի ֆինանսական «անդրադարձն» ենթադրո՞ւմ է, ասվեց, որ հիմնավորված ծրագրերի ներկայացման դեպքում նյութական աջակցություն ակնկալվում է, սակայն քաղաքապետարանը հիմնվելու է գլխավորապես սեփական ուժերի վրա: Հաջորդ հարցին՝ քաղաքապետարանը պատրաստվո՞ւմ է ավելի գործուն միջամտել հանցագործությունների ծավալմանը (վերջիններս դիտվում են որպես բազում հիմնախնդիրների լուծման միակ բանալի), պարոն Միրզոյանը պատասխանեց, թե զգալի աշխատանք է արվում համայնքների ցանցի ընդլայնման ուղղությամբ եւ իրենք այնուհետեւ եւս կոծանդրաձեն դրանց կայացումը քանակի եւ որակի առումով:

Լրագրողների անսպասելի «անհարգալիցության» պատճառով հարցերի մի նշանակալից շրջանակ չհարցադրվեց եւ առաջինն ավարտվեց նախատեսված ժամկետից շուտ, գրանցելով նախապես սահմանված ժամանակի կեսը՝ 30 րոպե: Պարոն Վարդեւանյանը լրագրողներին հայտնեց, որ քաղաքապետարանի բաժինների պետերը պատրաստ են հետագայում բավարարել մամուլի ներկայացուցիչների հետաքրքրությունը:

ՍԱՄՎԵԼ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՏԵՂԵԿՈՒՏ

ՀԺՄ-ն՝ ժուռնալիստների միջազգային ֆեդերացիայի անդամ

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանի ժուռնալիստների միությունը դարձավ ժուռնալիստների միջազգային ֆեդերացիայի անդամ: Այդ մասին հեռագրով հայտնել է ֆեդերացիայի ղեկավարությունը, ողջունելով Հայաստանի լրագրողների ընտանիքին, նրան ցանկանալով ստեղծագործական հաջողություններ:

Ուժգին կարկտահարություն Տավուշում

ԻՋԵՎԱՆ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ուժգին կարկտահարության հետեւանքով Տավուշի մարզի Ենոքավան, Գանձաքար, Գետահովիտ, Խաշթառակ, Այգեհովիտ եւ Վազաշեն գյուղերում լրիվ կամ մասնակիորեն շարքից դուրս են եկել հարյուրավոր հեկտար ցանքատարածքների դաշտեր ու այգիներ: Վնասների չափերը ճշտվում են:

Թունավոր հյութի 2500 արկղը հայտնաբերված չէ

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վերջերս հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային հսկողության ծառայության կողմից արգելվել էր Արաբական Էմիրություններից ներկրված նարինջի եւ մանգոյի հյութի խմբաքանակի իրացումը, որովհետեւ նշված հյութերն օգտագործող անձանց մոտ նկատվել էին թեթեւ արտահայտված թունավորման երեւույթներ: Ծառայությունը փորձաքննություններ էր վերցրել լաբորատոր հետազոտությունների համար՝ պարզելու իրական պատճառը: Արդյունքները ցույց են տվել, որ բնական հյութի այս խմբաքանակը թթվայնության չափանիշներով չի համապատասխանում սահմանված նորմերին, ինչն էլ պատճառ է դարձել ֆիզիկական ծագման թունավորման: Անհանգստություն է առաջացնում հատկապես այն հանգամանքը, որ ներմուծված ապրանքատեսակի քանակը, ըստ բեռնագրի եղել է 7500 արկղ, սակայն 2500 արկղով բեռնված 3-րդ մեքենան չի ուշացման պատճառով ապրանքատերը հրաժարվել է նրանից: Նշված 2500 արկղ հյութերի ճակատագիրն այժմ անհայտ է:

Օգոստոսից «Շրջանը»՝ օրաթերթ

ԵՐԵՎԱՆ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: «Շրջանը» կվերսկսվի հրատարակվել օգոստոսի կեսերից, այս լուրը մեր թղթակցին հայտնեց թերթի գլխավոր խմբագրի պաշտոնակատար Էմին Երիցյանը: Ըստ նրա, մինչեւ այժմ շաբաթական մեկ համար պարբերականությամբ լույս տեսնող «Շրջանը» լինելու է որպես օրաթերթ, 20-30 հազար տպաքանակով եւ մատչելի գնով: Մնում է հիշեցնել, որ մինչեւ տեխնիկական, թե տնտեսա-ֆինանսական դժվարություններով պայմանավորված հարկադիր պարապուրդը, «Շրջանը» շաբաթաթերթից շատ կարճ ժամանակով վերափոխվել էր եռօրյայի:

«Գլաձոր» կառավարման համալսարանը հայտարարում է 1996-97 ուս. տարվա ցերեկային ուսուցման ընդունելություն

Հայաստանի Հանրապետության կողմից առաջինը արտոնագրված համալսարանը պատրաստում է միջազգային տնտեսության տարբեր ճյուղերի, ինչպես նաեւ համաշխարհային ձեռնարկությունների, կորպորատիվ կազմակերպությունների համար ժամանակի պահանջները բավարարող բարձրորակ կադրեր հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.

1. Միջազգային հարաբերություններ
Մասնագետի որակավորումը՝ «պատմաբան-միջազգայնագետ»
2. Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ
Մասնագետի որակավորումը՝ «տնտեսագետ-միջազգայնագետ»
3. Միջազգային ժուռնալիստիկա
Մասնագետի որակավորումը՝ «ժուռնալիստ-միջազգայնագետ»
4. Միջազգային իրավական
Մասնագետի որակավորումը՝ «իրավաբան-միջազգայնագետ»
5. Իրավաբանական
Մասնագետի որակավորումը՝ «իրավաբան»
Պատրաստվում են կադրեր.
ա) պետական իրավական
բ) տնտեսական-իրավական
գ) ճնշական եւ դատական (դատախազական) մասնագիտացումներով:
6. Տնտեսա-իրավական
Մասնագետի որակավորումը՝ «տնտեսագետ-իրավաբան»
7. Կառավարում (մենեջմենթ)
Մասնագետի որակավորումը՝ «տնտեսագետ-մենեջեր»:
Պատրաստվում են կադրեր.
ա) արտադրության մենեջմենթ
բ) ծառայությունների ոլորտի մենեջմենթ մասնագիտացումներով
8. Ֆինանսներ եւ բանկային գործ
Մասնագետի որակավորումը՝ «տնտեսագետ-ֆինանսիստ»
Պատրաստվում են կադրեր.
ա) ֆինանսների
բ) բանկեր եւ բանկային գործ մասնագիտացումներով
9. Մարքեթինգ (շուկայագիտություն)
Մասնագետի որակավորումը՝ «տնտեսագետ-բիզնեսմեն»
10. Բիոտեխնոլոգիայի
Մասնագետի որակավորումը՝ «բիոտեխնոլոգ»
Պատրաստվում են կադրեր
ա) ծննդաբուծության
բ) շերամապահության
գ) հիդրոպոնիկայի մասնագիտացումներով

Ուսման տեւողությունը միջազգային հարաբերություններ, միջազգային տնտեսական հարաբերություններ, միջազգային ժուռնալիստիկա, միջազգային իրավական, իրավաբանական եւ բիոտեխնոլոգիական մասնագիտությունների համար 5 տարի, մնացած մասնագիտությունների համար 4,5 տարի: Առաջին 4 մասնագիտությունների համար օտար լեզուների ուսուցումը պարտադիր է ուսման բոլոր 5 տարիների ընթացքում: Այս մասնագիտությունների ուսանողները օտար լեզվից հանձնելու են ավարտական քննություն, որոնց եւ կտրվի դիպլոմ «օտար լեզվի իմացությամբ»:

Մնացած մասնագիտությունների ուսանողների համար օտար լեզուների ուսուցումը պարտադիր է միայն առաջին կուրսում:

Հաջորդ կուրսերում օտար լեզու (լեզուներ) սովորելու ցանկություն հայտնողները, կամավոր սկզբունքով, կարող են սովորել ուսման բոլոր տարիների ընթացքում, որոնց եւս ավարտական քննությունից բարձր գնահատվելու դեպքում կտրվեն դիպլոմներ «օտար լեզվի իմացությամբ»:

Ուսման տարիների բոլոր մասնագիտությունների ուսանողներին կսովորեցվի նաեւ կոմպյուտերային գործ:

Ուսուցումը վճարովի է, մեկ տարվա ուսման վարձը 400 դոլար է, որի վճարումը կատարվում է դրամով ըստ համապատասխան կուրսի: Ուսման վարձը կարելի է մուծել կանխիկ կամ փոխանցման կարգով:

Դրամի կուրսի եական փոփոխման դեպքում համալսարանը իրեն իրավունք է վերապահում փոխել ուսման վարձի չափը: Ուսանողները համալսարանի այդ միջնորդագրի համաձայնությամբ ուսումը կարող են համատեղել աշխատանքի հետ լրիվ աշխատանքային օրով կամ շաբաթով: Հեռավոր շրջաններում բնակվող ուսանողները, որոնք տարբեր պատճառներով չեն կարողանա համալսարանի սեփական դասընթացներին, կհանձնեն որպես ազատ ունկնդիրներ, որոնց մասնակցությունը շաբաթվա բոլոր դասերին պարտադիր չէ:

Համալսարան կարող են ընդունվել միջնակարգ, միջնակարգ մասնագիտական՝ թերի բարձրագույն եւ բարձրագույն կրթություն ունեցող քաղաքացիները:

Բարձրագույն կրթություն ունեցող դիմորդները կարող են ընդունվել երկրորդ մասնագիտություն ստանալու համար, որոնք ավարտած բուհի առաջին կուրսի եւ ընդունվելու համար ցանկություն հայտնած մասնագիտության առաջին կուրսի առարկաների տարբերությունները հանձնելուց հետո կհամանշանակվեն որպես երկրորդ կուրսի ուսանողներ:

Հիմնարկ ձեռնարկությունները, կազմակերպությունները, կոոպերատիվները կարող են նպատակային կարգով գործուղել դիմորդներին պարտավորվելով վճարել ուսման վարձը փոխանցելով այն համալսարանի ընթացիկ հաշվին:

Համալսարանը բարեգործական նպատակներով կընդունի որբանոցի եւ առնչվող ծնողազուրկ երեխ եւ սփյուռքահայ կարիքավոր երկու երեխաների պարտավորվելով վճարել կրթաթոշակ եւ ապահովել հանրակացարանով:

Փաստաթղթերի ձեւակերպման եւ ընդունելության քննություններին մասնակցելու համար դիմորդները վճարում են 3000 դրամ, որն անկախ արդյունքից չի վերադարձվում:

Ընդունելության ժամանակ նախապատվությունը կտրվի

ա) բարձր գիտելիքներ դրսեւորած դիմորդներին

բ) հավասար արդյունքների դեպքում հիմնարկ ձեռնարկություններից, կազմակերպություններից գործուղված անձանց, ինչպես նաեւ նրանց, ովքեր ըստ իրենց աշխատանքի բնույթի կարիք ունեն տնտեսական եւ գործնական գիտելիքների:

Դիմորդների ընդունելությունը կատարվելու է քննությունների արդյունքների հիման վրա հետեւյալ առարկաներից.

ա) Միջազգային հարաբերությունների, միջազգային իրավական, իրավաբանական մասնագիտությունների համար
1. Հայոց լեզու (ռուսաց լեզու) - բանավոր
2. Հայոց պատմություն - բանավոր
3. Օտար լեզու (ըստ անհատի) - բանավոր
բ) Միջազգային ժուռնալիստիկա մասնագիտության համար
1. Հայոց լեզու (ռուսաց լեզու) - բեւագրություն
2. Օտար լեզու (ըստ անհատի) - բանավոր
3. Հայ գրականություն - բանավոր
գ) Միջազգային տնտեսական հարաբերություններ մասնագիտության համար
1. Հայոց լեզու (ռուսաց լեզու) - թելադրություն
2. Օտար լեզու - բանավոր
3. Մաթեմատիկա - գրավոր
դ) Տնտեսա-իրավագիտական մասնագիտության համար
1. Հայոց լեզու (ռուսաց լեզու) - թելադրություն
2. Օտար լեզու (ըստ անհատի) - բանավոր
3. Մաթեմատիկա - հարցազրույց
ե) Կառավարման (մենեջմենթ), ֆինանսներ եւ բանկային գործ, մարքեթինգ (շուկայագիտություն) մասնագիտությունների համար.
1. Հայոց լեզու (ռուսաց լեզու) - թելադրություն
2. Օտար լեզու (ըստ անհատի) - հարցազրույց
3. Մաթեմատիկա - հարցազրույց
զ) Բիոտեխնոլոգիա մասնագիտության համար
1. Հայոց լեզու (ռուսաց լեզու) - գրավոր
2. Օտար լեզու (ըստ անհատի) - հարցազրույց
3. Կենսաբանություն - բանավոր

Միջնակարգ մասնագիտական հաստատությունները եւ միջնակարգ դպրոցները գերազանցությամբ ավարտածները համալսարան կընդունվեն հարցազրույցով:

Արցախյան անցած դիմորդները կհամարվեն որպես առաջին կուրսի ուսանողներ, 15 օրվա ընթացքում համալսարանի ընթացիկ հաշվին ուսման վարձը մուծելուց հետո: Ուսման գերազանցիկները կստանան կրթաթոշակ: Համալսարանի կնքված պայմանագրերի հիման վրա կարող է սովորելու ուղարկել, այդ թվում արտասահմանում, Մոսկվայի Միջազգային հարաբերությունների ինստիտուտի եւ Մոսկվայի Տնտեսագիտական ակադեմիայի համանման ֆակուլտետներ:

Համալսարանի դիմորդները պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը. դիմում, միջնակարգ կրթության վկայական (բնօրինակ), միջնակարգ մասնագիտական կրթության դիպլոմ (պատճենը նոտարական վավերացմամբ), բժշկական տեղեկանք (ձեւ՝ թիվ 086), անձնագիր եւ զինգրքույկ, 6 լուսանկար (3x4 չափի): Փաստաթղթերը ներկայացվում են դիմորդի կողմից անձամբ:

Պայմանագրային հիմունքներով գործուղված համապատասխան գործող ձեռնարկությունները, կոոպերատիվները տալիս են պարտավորագիր իրենց կողմից խոստացված ուսման վարձի չափի եւ այն ժամանակին վճարելու վերաբերյալ, որը պետք է հաստատված լինի տնօրենի ստորագրությամբ եւ կնիքով:

Սկզբնական գումար առաջադիմության, ուսանողին ոչ վայել վարքագիծ դրսեւորած ուսանողներին համալսարանից հեռացնելու դեպքում ուսման վարձը չի վերադարձվում:

Համալսարանն ավարտած ուսանողները կստանան բարձրագույն կրթության դիպլոմ:

Դիմորդների փաստաթղթերի ընդունումը կատարվելու է հայտարարությունը տալու օրվանից շաբաթվա բոլոր օրերին, ժամը 10-ից 18-ը, մինչեւ օգոստոսի 15-ը:

Ընդունելության քննությունները տեղի կունենան օգոստոսի 16-ից 30-ը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել համալսարանի գործերն ընդունող հանձնաժողովին, հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Սաւոնցի 33:

Հեռախոսներ՝ 53-06-03, 53-42-05, 53-57-18: Համալսարանի հաշվարկային հաշիվն է՝ 3461166, Երեւանի Արաբկիրի շրջանի պետական բյուջեի բանկ, կոդ՝ 370101544:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաքարկի* եւ *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Տպաքանակ 2109 ... Ստորագրված է տպագրության 7.06.1996- Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@